

Grau Infermeria Primer Curs

**CURS ACADÈMIC
2016-2017**

Grau Infermeria Primer Curs

PLA D'ESTUDIS

CRÈDITS I ESTRUCTURA DEL TÍTOL

Per obtenir el títol de grau caldrà haver completat **240 crèdits ECTS**. Aquests 240 crèdits contindran tota la formació teòrica i pràctica: aspectes bàsics de la branca de coneixement, matèries obligatòries o optatives, seminaris, pràctiques externes, treballs dirigits, treball de fi de Grau i altres activitats formatives. Els estudis es conclouran amb un treball de fi de Grau.

Titulació: S'obtindrà el títol de "**graduad/da**".

Tipus de títol: Oficial

Durada: 4 anys

Total de crèdits: 240 ECTS

MENCIONS DEL GRAU

Una Menció és un itinerari d'universitat organitzat, en aquest cas, pel nostre centre i adreçat a estudiants de la Titulació de Grau en Infermeria.

És una via innovadora i complementària que l'Escola d'Infermeria Gimbernat posa a l'abast dels seus estudiants, i que els permet d'organitzar els estudis per tal d'obtenir una segona especialització en una àrea de coneixement complementària a la titulació.

Els crèdits cursats a la Menció formaran part del total de crèdits necessaris per a obtenir el títol de Graduat i tindran consideració de crèdits optatius d'aquest pla d'estudis del Grau.

L'estudiant podrà graduar-se amb:

- La Menció "**LIDERATGE INNOVACIÓ I ROLS EMERGENTS EN INFERMERIA**"
- La Menció "**INFERMERIA, INNOVACIÓ I SALUT DIGITAL**"

DISTRIBUCIÓ DEL PLA D'ESTUDIS EN CRÈDITS ECTS.

El Pla d'Estudis 240 crèdits ECTS distribuïts en quatre anys. Aquests 240 crèdits contindran tota la formació teòrica i pràctica: Formació bàsica, obligatòria, Pràctiques Externes, Optatives (Itinerari) i un treball de fi de Grau

TIPUS DE MATÈRIA	Formació bàsica	Obligatòries	Optatives Itineraris	Pràctiques externes	Treball Fi de Grau
CRÈDITS	60	150	30	81	9

SEQÜENCIACIÓ DEL PLA D'ESTUDIS EU INFERMERIA GIMBERNAT

BOE núm.285 del 27de novembre de 2012

Primer curs	Codi	Assignatura	Caràcter	Semestre	ECTS
	200593	Ciències Psicosocials	FB	1	6
	200594	Comunicació i Tic's	FB	1	6
	200599	Principis de Nutrició	FB	1	6
	Estructura i Funció del Cos Humà		FB	Anual	12
	200596	• Estructura del Cos Humà			
	200597	• Funció del Cos Humà			
	200601	Història de les Cures i pensament Infermer	OB	Anual	9
	200595	Cultura, Societat i Salut	FB	2	6
	200598	Metodologia Científica Bioestadística	FB	2	6
200600	Practicum Introductor	OB	2	9	
Total crèdits primer curs : 60					

Segon curs	Codi	Assignatura	Caràcter	Semestre	ECTS
	200606	Salut Pública	OB	1	3
	200604	Infermeria i salut Comunitària	OB	1	9
	200605	Practicum avançat I	OB	1	6
	Mòdul Integrat de Cures a l'Adult (MICIA)		OB	Anual	18
	200602	Cures d'Infermeria a l'Adult			
	200603	Farmacologia Clínica i Terapèutica Aplicada			
	200608	Funció del Cos Humà II			
	200609	Educació per a la Salut	OB	2	6
	200611	Practicum Avançat II	OB	2	6
200610	Ètica i Marc Legal en Infermeria	OB	2	6	
200607	Comunicació Terapèutica	FB	2	6	
Total crèdits segon curs : 60					

Tercer curs	Codi	Assignatura	Caràcter	Semestre	ECTS
	200613	Cures d'Infermeria a la dona,, a la infantesa i a l'adolescència	OB	1	6
	200619	Gestió i Qualitat dels serveis d'Infermeria	OB	1	3
	200614	Cures d'Infermeria en Salut Mental	OB	1	3
	200615	Practicum Avançat III	OB	1	9
	200616	Practicum Avançat IV	OB	2	9
	200617	Cures avançades d'Infermeria en situacions complexes	OB	2	3
	200620	Practicum especialitzat I	OB	2	9
	200618	Infermeria en Cures Pal·liatives	OB	2	3
	200621	Practicum especialitzat II	OB	2	12
200612	Cures d'Infermeria en el procés d'envelliment	OB	2	3	
Total crèdits tercer curs : 60					

Quart curs	Codi	Assignatura	Caràcter	Semestre	ECTS	
	200622	Practicum especialitzat III	OB	1	9	
	200624	Treball Fi de Grau	OB	Anual	9	
	200623	Practicum especialitzat IV	OB	2	12	
	Total crèdits obligatoris quart curs : 30					
	Itinerari 1 LIDERATGE INNOVACIÓ I ROLS EMERGENTS EN INFERMERIA					
	Codi	Assignatura	Caràcter	Semestre	ECTS	
	104109	Estratègies de lideratge i responsabilitat política	OT	1	6	
	104107	Innovació i emprenedoria en Infermeria	OT	1	8	
	104108	Roles emergents i infermeria avançada	OT	1	4	
200901	Practicum Extern I	OT	2	12		
Total crèdits optatius quart curs : 30						
Itinerari 2 INFERMERIA, INNOVACIÓ I SALUT DIGITAL						
Codi	Assignatura	Caràcter	Semestre	ECTS		
104111	Infermeria i Salut Digital	OT	1	4		
104110	Tendències i futur de les TIC en les organitzacions de Salut	OT	1	6		
104107	Innovació i Emprenedoria en Infermeria	OT	1	8		
200902	Practicum Extern II	OT	2	12		
Total crèdits optatius quart curs : 30						

(*) Caràcter: **FB.-** Formació Bàsica; **OB. -** Obligatòria; **OT.-** Optativa

Grau Infermeria Primer Curs

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà ADSCRITA A LA URB e	CIÈNCIES PSICOSOCIALS	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	CIÈNCIES PSICOSOCIALS		
Codi		Curs acadèmic	2016-2017
Crèdits ECTS	6	Tipus assignatura	FB
Curs	1r Grau	Semestre	
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	CATALÀ-CASTELLÀ		

DADES EQUIP DOCENT

- Professor responsable

Nom professor/a	Eulàlia Guix Llistuella
e-mail	eulalia.guix@eug.es
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

No existeixen prerequisits

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Els factors psicosocials tenen un paper fonamental en el desenvolupament de moltes malalties i en el seu procés de recuperació. Les habilitats de la infermera per observar i comprendre les reaccions de la persona en processos de salut i de malaltia són essencials per oferir unes cures d'infermeria adequades i de qualitat.

L'assignatura d'infermeria psicosocial és una assignatura obligatòria que pretén conduir a l'alumne cap a:

- A.- L'aprenentatge de coneixements sobre el desenvolupament psicològic de l'ésser humà.
- B.- Desenvolupar competències i habilitats psicosocials per oferir cures d'infermeria de qualitat.
- C.- Aprendre tècniques d'abordatge i suport, per tenir cura dels aspectes psicosocials de les persones malaltes i les seves famílies

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE4. Demostrar que comprèn el comportament interactiu de les persones en funció del gènere, grup o comunitat dins del seu context social i multicultural.
Resultats d'aprenentatge	<p>CE4.1. Identificar i explicar quines són les conductes que defineixen el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat. Identificar els diferents models conceptuals de la conducta humana.</p> <p>CE4.3. Identificar els diferents tipus d'interaccions, segons la pertinença a un grup, gènere, comunitat, dins del seu context social i cultural.</p>

Competència	CE7. Demostrar que comprèn, sense prejudicis a les persones, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional
Resultats d'aprenentatge	<p>CE7.1. Enumerar i identificar les característiques físiques, psicològiques i socials que defineixen la madures de la persona com ésser independent i autònom. Prendre consciència de què tots els aspectes de la persona interactuen i que es fa necessari un equilibri entre ells per mantenir-se en salut.</p> <p>CE7.2. Descriure i explicar els drets de la persona a ser respectada en les seves creences i en la seva intimitat. Identificar aspectes psicosocials que fan única a la persona.</p> <p>CE7.3. Aplicar el dret a la intimitat a través de la confidencialitat i del secret professional.</p> <p>CE7.4. Identificar i comprendre les respostes psicosocials davant la pèrdua i la mort i conèixer les mesures per ajudar a la persona i a la família en aquests moments. Conèixer les pròpies emocions i la seva expressió.</p> <p>CE7.5. Identificar els components psicosocials dels individus i els valors i creences que l'identifiquen com persona autònoma i independent, durant el seu cicle vital. Conèixer les diferents dimensions que presenten els aspectes psicosocials.</p>

Competència	CE11 Establir una comunicació eficaç amb malalts, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut.
Resultats d'aprenentatge	<p>CE 11.9. Identificar les característiques d'una comunicació eficaç.</p> <p>CE 11.12. Adequar la comunicació als diferents interlocutors.</p> <p>CE 11.13. Tenir una actitud cooperativa amb els diferents membres de l'equip.</p> <p>CE.11.14. Identificar les conductes i comportaments generadors de salut. Identificar els factors que poden explicar la conducta de les persones.</p> <p>CE.11.18. Indicar els instruments necessaris per una comunicació eficaç, respectuosa i efectiva amb els companys.</p>

Competències Transversals

Competència	CT4. Expressar-se de forma fluida, coherent i adequada a les normes establertes tant de forma oral com escrita.
Competència	CT5. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva. Relacionar continguts i reflexionar-hi.

Competències Generals

Competència	CG3. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
--------------------	---

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: INTRODUCCIÓ A LA INFERMERIA PSICOSOCIAL

TEMA 1.- EVOLUCIÓ DE LES CURES D'INFERMERIA. Evolució de les cures d'infermeria. Cura integral de la persona. Cures psicosocials en infermeria. Importància de les cures individualitzades

TEMA 2.- MODELS CONCEPTUALS DE LA CONDUCTA HUMANA. Model biològic-mèdic. Model psicoanalític. Model interpersonal. Model conductual. Model humanista. Model sistèmic. Model sociocultural. Model cognitiu. Neurociències.

UNITAT TEMÀTICA 2: FONAMENTS PSICOSOCIALS PER A LA CURA INTEGRAL DE LA PERSONA

TEMA 3.- BASES BIOLÒGIQUES DE LA CONDUCTA. Conceptes bàsics del sistema nerviós. La neurona. Processos biològics del pensament. Desenvolupament del sistema nerviós. Aplicació en les cures d'infermeria

TEMA 4.- DIMENSIÓ INTEL·LECTUAL. Les sensacions i la percepció. L'aprenentatge i la memòria. El pensament i les intel·ligències. Iniciació als processos de comunicació

TEMA 5.- DIMENSIÓ EMOCIONAL. La motivació. Les emocions i la seva expressió. L'estrès i l'adaptació al canvi.

TEMA 6.- DIMENSIÓ SOCIAL. Factors socioculturals que influeixen en el comportament humà. Aquest tema es desenvoluparà en profunditat a l'assignatura de cultura, societat i salut.

TEMA 7.- DIMENSIÓ ESPIRITUAL. Significat de la vida. Els objectius vitals. Espiritualitat i religió

TEMA 8.- INTERACCIÓ D'UNA DIMENSIÓ AMB LES ALTRES I AMB L'ENTORN. Autorresponsabilitat

UNITAT TEMÀTICA 3: PERSPECTIVA HOLÍSTICA DEL CICLE VITAL

TEMA 9.- DESENVOLUPAMENT DEL NEN. Teories del desenvolupament del nen

TEMA 10.- L'ADOLESCÈNCIA. Pubertat. Joventut. Dimensió biològica intel·lectual, emocional, social i espiritual

TEMA 11.- L'EDAT ADULTA. Dimensió biològica, intel·lectual, emocional, social i espiritual

TEMA 12.- LA VELLESA. Dimensió biològica, intel·lectual, emocional, social i espiritual

UNITAT TEMÀTICA 4: LA PERSONA COM UNITAT DE RELACIÓ

TEMA 13.- CONSIDERACIONS PSICOSOCIALS BÀSIQUES. Adaptació i creixement personal. Estils de vida. La salut com estat d'equilibri

TEMA 14.- LES ACTITUDS. Funcions. Estabilitat. Autorrealització

TEMA 15.- VALORS I CREENCES. La religió. La cultura. La societat. Aquest tema es desenvoluparà en profunditat a l'assignatura de cultura, societat i salut.

TEMA 16.- LES RELACIONS INTRA I INTERPERSONALS. Introducció a les relacions de les persones. Autoconeixement. Autoestima. Amistats. Atracció. Grups socials

TEMA 17.- L'AUTOCURA I EL CREIXEMENT PERSONAL. Pensaments positius. Introducció a l'assertivitat. La resiliència

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Activitat 1: Elaboració d'una carpeta d'aprenentatge amb el resum dels conceptes teòrics i esquemes més rellevants de l'assignatura, les reflexions i anàlisi de casos de temes d'actualitat mitjançant articles de la premsa, pel·lícules, fragments de llibres, jocs i situacions plantejades a classe.

L'activitat s'ha de realitzar individualment. L'avaluació de la carpeta serà contínua durant l'assignatura. Això afavoreix la correcció per part de l'alumne. S'haurà de presentar completa, al final de l'assignatura. El primer dia de classe es lliurarà a l'alumne un guió per a la seva consecució. Aquesta activitat treballa les competències: CE4, CE7, CT4 i CT5

Activitat 2: Seminari. En grups reduïts. Assistència obligatòria. SEMINARI: Gestió de les emocions.- Components de l'emoció. Situacions emocionals. Funció de les emocions. Expressió de les emocions. Valoració de l'estat emocional i intervencions d'infermeria. Aquesta activitat treballa les competències: CE7, CE11, CT8 i CG3.

Activitat 3: Fòrum. L'objectiu d'aquesta activitat és analitzar i reflexionar sobre articles i casos que la professora penjarà en el fòrum i compartir-ho amb la resta de la classe. S'haurà de adjuntar a la carpeta d'aprenentatge el treball individual de cada persona. Aquesta activitat treballa les competències CE4, CE11, CT4 i CT5.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. Dirigides (25-35% hores totals)	Exposicions teòriques-participatives, grups de treball a classe	CE4.1, CE4.3, CE7.1, CE7.2, CE7.5, CE11.8, CE11.9, CE11.14, CE11.18, CT4 i CT5	40,5 h
	Seminari emocions	CE7.3, CE7.4, CE11.9, CE11.12, CE11.13, CE11.18, CT8, CG3	6 h
Act. Supervisades (Aprox 10%)	Tutories	CE4.1, CE4.3, CE7.1, CE7.2, CE7.5, CE11.8, CE11.9, CE11.14, CE11.18, CT4 i CT5	3,5 h
Act. Autònomes (Mínim 50%)	Fòrum	CT14, CT15	20 h
	Elaboració d'una carpeta d'aprenentatge.	CE4.1, CE4.3, CE7.1, CE7.2, CE7.5, CE11.8, CE11.9, CE11.14, CE11.18, CT4 i CT5	35 h
	Estudi	CE4.1, CE4.3, CE7.1, CE7.2, CE7.5, CE11.8, CE11.9, CE11.14, CE11.18, CT4 i CT5	45h
HORES TOTALES			150 hores

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	CIÈNCIES PSICOSOCIALS	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

AVALUACIÓ

L'avaluació ha d'anar dirigida a demostrar que l'estudiant ha adquirit les competències pròpies de l'assignatura, per tant es durà a terme de la següent manera i es farà de forma continuada durant tota l'assignatura:

L'activitat número 1: La carpeta d'aprenentatge, serveix per avaluar les competències CE4, CE7, CT4 i CT5, activitat individual obligatòria per tots els alumnes i representa un **70%** de la nota total. Es valorarà l'ampliació de documentació, l'assistència i la participació a classe i al fòrum.

Per aprovar l'assignatura s'ha de presentar la carpeta d'aprenentatge complerta i la seva puntuació mínima ha de ser de **3.5 punts sobre 7**.

A l'inici de l'assignatura, la professora donarà la guia per a la seva realització i les dates per poder realitzar l'avaluació continuada. El treball realitzat en el fòrum serà un capítol de la carpeta d'aprenentatge.

L'activitat número 2: Seminari de les emocions avalua les competències CE7, CE11, CT8 i CG3 de manera grupal amb l'assistència i participació en el seminari i representa un **30%** de la nota total. La seva participació és obligatòria. S'obté un 20% per l'assistència i l'altre 10% pel capítol de la carpeta d'aprenentatge sobre el seminari i el seu contingut.

És indispensable per aprovar l'assignatura que l'activitat 1 obtingui com a mínim una puntuació de 3,5 sobre 7 i l'assistència al seminari de les emocions.

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	PERCENTATGE NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Elaboració d'una carpeta d'aprenentatge.	70%	CE4.1, CE4.3, CE7.1, CE7.2, CE7.5, CE11.8, CE11.9, CE11.14, CE11.18, CT4 i CT5	-
Assistència i participació en el Seminari de les emocions	30%	CE7.3, CE7.4, CE11.9, CE11.12, CE11.13, CE11.18, CT8, CG3	-
HORES TOTALES			-

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	CIÈNCIES PSICOSOCIALS	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres	Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
	Novel G., Lluch MT, Miguel MD	2003	Enfermeria Psicosocial y salud mental		Barcelona	Masson
	Tazon P, Aseguinolaza L, Garcia-Campayo J.	2003	Ciencias psicossociales		Barcelona	Masson
	Rojas Marcos L	2006	La fuerza del optimismo		Madrid	Santillana Ediciones
	Garcia C, Martinez ML	2001	Historia de la enfermeria, evolucion histórica del Cuidado Enfermero		Madrid	Harcourt
	Ariès P	1987	El niño y la vida familiar en el Antiguo Régimen		Madrid	Taurus
	Alberoni F.	1980	Enamoramiento i amor		Barcelona	Ediciones B, S.A.
	Burnham S.	2006	El lenguaje del silencio			
	Henderso V.	1994	La naturaleza de la enfermeria. Reflexiones 25 años después		Madrid	Interamericana
	Acarín N.	2005	El cerebro del rey. Vida, sexo, conducta, envejecimiento y muerte de los humanos		Barcelona	RBA
	Allué M.	2003	Discapacitados. La reivindicación de la igualdad en la diferencia		Barcelona	Ediciones Bellaterra, S.L.
	Goleman D.	2000	La práctica de la inteligencia emocional		Barcelona	Kairós
	Kübler-Ross E.	1991	Vivir hasta despedirnos		Barcelona	Luciernaga

Articles						
Autor	Títol	Revista	Volum	Any	Pàgines	Descripció/ comentari
Casas F, González M, Coenders G, Aymerich M, Domingo A, Del Valle A.	Indicadores sociales y psicossociales de la calidad de vida en personas mayores	Intervención Psicosocial	10 (3)	2001	355-378	Se presenta una investigación sobre la calidad de vida de las personas mayores de un municipio a partir del estudio de las percepciones, evaluaciones y aspiraciones relacionadas con ámbitos concretos de sus vidas
Soto J, Planes M, Gras M.E	El papel de las emociones como variables moduladoras del cambio de hábitos de salud en familiares y amigos próximos de enfermos de cáncer	Psicooncología	0 (1)	2003	75-82	Se estudian los cambios en los hábitos de salud de 105 familiares y amigos próximos de enfermos de salud hospitalizados después del diagnóstico. Se pretende comprobar si el conocimiento de la enfermedad tiene algún impacto en la modificación de sus estilos de vida

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	CIÈNCIES PSICOSOCIALS	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

Schwartzmnnn L. http://www.scielo.cl/scielo.php?pid=S0717-95532003000200002&script=sci_arttext&lng=es_&#	Calidad de vida relacionada con la salud: aspectos conceptuales	Ciencia y enfermería	9 (2)	2003	versión On-line	Se destaca la importancia de tomar en cuenta la percepción del paciente, sus deseos y motivaciones en el proceso de toma de decisiones en 13aluda sí como en la evaluación de la calidad de la asistencia sanitaria
--	---	----------------------	-------	------	-----------------	---

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIES

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Allué M.	1996	Perder la piel		Barcelona	Planeta/Seix Barral
Allué M.	2008	La piel curtida		Barcelona	Bellaterra, S.L
Espínosa A.	2008	El Món Groc		Barcelona	Rosa dels Vents
Bolíches A.	2005	El petit llibre de l'amor		Barcelona	Mina
Busquets B.	2006	El jersey			
Bucay J.	2008	Cuentos para pensar		Barcelona	RBA Libros
Hadinger B.	2073	Encoratjar a viure. Reforçar l'autoestima i la personalitat de nens i adolescents		Barcelona	Fundació Universitària Martí l'Humà
Guix X.	2006	Descontrolate. Reflexiones para los que controlan mucho		Barcelona	Ediciones Granicca, S.A.
Punset E.	2010	El viaje al poder de la mente		Barcelona	Ediciones Destino S.A.
Punset E.	2008	El alma està en el cerebro. Radiografia de la màquina de pensar		Barcelona	Santillana Ediciones Generales, S.L.
Punset E.	2009	El viatge a l'amor. Les noves claus científiques		Barcelona	Edicions 62 S.A.

Material audiovisual

Títol	Descripció		
Amar la vida	Pel·lícula		
La cuarta planta	Pel·lícula		
Magnolias de acero	Pel·lícula		
En el vientre materno	Pel·lícula		
Arruges	Pel·lícula		

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	Comunicació i TIC		
Codi		Curs acadèmic	2016-2017
Crèdits ECTS	6 ECTS	Tipus assignatura	FB
Curs	1er GRAU	Semestre	Primer
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	Català i castellà		

DADES EQUIP DOCENT

Professor responsable

Nom professor/a	Montserrat Edo Gual
e-mail	montserrat.edo@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Altres professors

Nom professor/a	Silvia Bleda
e-mail	Silvia.bleda@eug.es
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

En aquesta assignatura no hi ha prerequisits

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

La comunicació és una competència essencial que han de desenvolupar tots els professionals d'Infermeria per donar qualitat a les seves cures. L'assignatura de Comunicació i TIC és una assignatura obligatòria que pertany a la matèria de Comunicació; s'imparteix al llarg del primer semestre del primer curs, i pretén desenvolupar competències de comunicació efectiva, així com estratègies per la utilització de les TIC com a eines per dissenyar materials de suport audiovisual en les exposicions orals, fer recerques d'informació rellevant, així com conèixer la seva aplicabilitat en l'àmbit de la salut i del treball en equip.

	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------	--

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE 11. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut.
Resultats d'aprenentatge	CE 11.1.- Identificar les bases de la comunicació verbal, no verbal i escrita. CE 11.2.-Adequar la comunicació als diferents interlocutors. CE 11.3.-Utilitzar estratègies que permetin una comunicació efectiva.
Competència	CE 16. Conèixer els sistemes d'informació sanitària.
Resultats d'aprenentatge	C 16. 1.-Identificar els principals sistemes d'informació sanitària. C 16.2.-Utilitzar els sistemes d'informació sanitària en la recerca d'informació. C16.3.- Utilitzar les TIC com a suport per a una comunicació efectiva.

Competències Transversals

Competència	CT2 . Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació.
Competència	CT4. Expressar-se de forma fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant de forma oral com escrita.
Competència	CT5. Establir relacions empàtiques i assertives que fomentin una comunicació efectiva.

Treball en equip

Competències Generals

Competència	CG1. Desenvolupar un pensament i raonament crític i saber comunicar-lo de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
Competència	CPG1. Demostrar capacitat d'iniciativa, motivació i esperit emprenedor en relació amb l'autoaprenentatge i amb l'activitat professional.

	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------	--

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: EL PROCÉS DE LA COMUNICACIÓ

TEMA 1: ELEMENTS BÀSICS DE LA COMUNICACIÓ. Definició de comunicació. Diferència entre comunicació i informació. Factors que influeixen en la Comunicació. El procés de la comunicació.

UNITAT TEMÀTICA 2 : COMUNICACIÓ VERBAL, NO VERBAL I ESCRITA

TEMA 1. COMUNICACIÓ ORAL. Importància de la comunicació verbal. Desenvolupament i característiques del discurs. L'orador, l'audiència i el missatge. La preparació del discurs.

TEMA 2. COMUNICACIÓ NO VERBAL. Importància de la comunicació no verbal. L'espai personal. Moviments del cos i postura corporal. Gest i mirada. L'ús de la veu. El silenci comunicatiu.

TEMA 3. COMUNICACIÓ ESCRITA. Característiques de la comunicació escrita. Models de comunicació escrita. Regles per organitzar un text. Anàlisi crític de textos.

UNITAT TEMÀTICA 3: HABILITATS SOCIOEMOCIONALS PER A LA COMUNICACIÓ

TEMA 1. INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL I AUTOESTIMA. Definició d'Intel·ligència Emocional. Competències socioemocionals. Autoestima.

TEMA 2. ASSERTIVITAT I HABILITATS SOCIALS BÀSIQUES. Diferències entre la comunicació social i comunicació terapèutica. Estils de comunicació: passiu, agressiu, manipulador i assertiu. Drets i deures assertius. Treballar en equip: eines bàsiques.

UNITAT TEMÀTICA 4: UTILITZACIÓ DE LES TIC'S COM A SUPORT DE LA COMUNICACIÓ

TEMA 1: EL POWER-POINT COM A ESTRATÈGIA DE SUPORT AUDIOVISUAL EN LA COMUNICACIÓ ORAL. Característiques d'un presentació en power-point. Estructura de la presentació. Utilització efectiva del suport audiovisual.

TEMA 2: COM BUSCAR INFORMACIÓ A PARTIR DE LES TIC. Fonts d'informació. Obtenció, anàlisi i interpretació de la informació. Referències bibliogràfiques. Bases de dades.

TEMA 3: APLICACIÓ DE LES TIC EN INFERMERIA. Identificar l'aplicació de les noves tecnologies en l'àmbit de la salut. Utilització de TIC com a eines pedagògiques.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URPB CE</small>	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------	--------------------------------

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Durant les classes s'utilitzaran diferents estratègies d'ensenyament-aprenentatge i es combinaran les classes expositives amb seminaris d'habilitats:

- **Classes expositives-participatives.**
Treballa les competències CE 11.1 i CE 16.
- **Seminaris de comunicació oral i d'habilitats interpersonals.** Dinàmiques en petits grups per treballar habilitats socials bàsiques facilitadores de la comunicació: role-playing, anàlisi de pel·lícules i filmacions personals.
Treballa les competències CE 11.2, CE 11.3, CT4 i CT5
- **Seminaris de comunicació escrita i utilització de TIC.** Lectura i anàlisi de textos. Exercici d'anàlisi crític. Recerca d'informació: cerca en catàlegs i en base de dades. Citació i referències bibliogràfiques. Anàlisi de power-points.
Treballa les competències CG1, CT2 i CT4, CE16.1, CE 16.2, CPG 1
- **Qüestionaris online** sobre coneixements en cerca d'informació i referències bibliogràfiques.
Treballen les competències CE.16.2, CE.16.3, CPG1.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. dirigides	Exposicions teòriques	CE 11.1 i CE 16.1	15
	Seminaris de comunicació oral i d'habilitats interpersonals	CE 11.2, CE 11.3, CT 4, CT 5	15
	Seminaris de comunicació escrita i utilització de les TIC'S	CG 1, CT 2, CE 16.1, CE 16.2	
Act. supervisades	Tutories	CG 1	7
Act. autònomes	Lectures i exercicis	CT 2, CG 1	13
	Preparació de qüestionaris online	CE.16.2, CPG1	6
	Cerca d'informació	CE 16.2, CG1	18
	Anàlisi crític d'un document	CE 16.2, CT 4, CG1	25
	Elaboració d'exposició oral	CE 11.1, CE 11.2, CE 11.3, CT 4, CE 16.3	20
	Estudi/assimilació	CE 16.1, CE 16.2, CG 1	26
HORES TOTALES			145

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URPB CE</small>	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------	--------------------------------

AVALUACIÓ

Elements d'avaluació:

- **Activitat avaluativa 1. Exposició oral amb suport audiovisual.** Avalua la competències CE 11, CE 16, CT2 i CT4 i té un pes del 25% de la nota.
- **Activitat avaluativa 2. Realització de qüestionaris online** sobre coneixements relacionats amb la cerca d'informació i l'anàlisi crítica. Aquesta activitat és requisit per poder realitzar l'activitat avaluativa 3. Té un pes del 20% del total de la nota de l'activitat avaluativa 3. Avalua la competències CE.16.2, CE.16.3 i CPG1.
- **Activitat avaluativa 3: Anàlisi Crítica d'un document.** Avalua les competències CG1, CT4. Té un pes del 25% de la nota total de l'assignatura.
- **Activitat avaluativa 4. Examen.** Avalua la competències CE11, CE16 i té un pes del 35% de la nota total de l'assignatura.
- **Activitat avaluativa 5. Assistència i participació en els Seminaris de comunicació oral, d'habilitats interpersonals, de comunicació escrita i utilització de TIC.** Avalua les competències CG1, CT2, CT4, CE16.1, CE 16.2, CPG 1, CE 11.2, CE 11.3, i CT5. S'ha d'assistir a un mínim d'un 80% dels seminaris i demostrar una actitud participativa. Té un pes total en l'assignatura del 15%.

La qualificació final de l'assignatura es realitzarà mitjançant la mitjana ponderada de les 5 activitats.

Per superar l'assignatura serà necessari que les activitats 1,2,3 i 4 estiguin realitzades i aprovades amb una nota igual o superior a 5. En cas de no presentat, la nota final de l'assignatura serà No Avaluable (NA).

* Els estudiants disposaran de guies específiques en el campus virtual de l'assignatura, per a la realització dels diferents treballs on hi constaran les pautes d'elaboració i els criteris d'avaluació.

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	PERCENTATGE I NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Exposició oral amb suport audiovisual	25%	CE 11.1, CE 11.2, CE 11.3, CT 4, CE 16.3	2
Lliurament treball Anàlisi Crític d'un document	25%	CE 16.2, CT 4, CG1	0
Examen	35%	CE 11.1 i CE 16.1	2
Avaluació continuada durant els seminaris d'habilitats (assistència i participació)	15%	CG1, CT2, CT4, CE16.1, CE 16.2, CPG 1, CE 11.2, CE 11.3, i CT5.	-
HORES TOTALES			4

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------	--------------------------------

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Albadalejo M	2007	La comunicació més enllà de les paraules		Barcelona	Graó
Bach E, Forés A	2008	La asertividad para gente extraordinaria		Barcelona	Plataforma
Bisquerra R	2002	Educación emocional y bienestar		Barcelona	Cisspraxis
Castelló M	2007	Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos. Conocimientos y estrategias.		Barcelona	Grao
Cassany D	2002	La cuina de l'escriptura		Barcelona	Empúries
Cervera A, Hernández G	2006	Saber escribir		Madrid	Aguilar
Davis M, MCKey M, Eshelman E	2000	Técnicas de autocontrol emocional		Barcelona	MR Ediciones
Gasull C, Godall P, Martorell M	2004	La veu		Barcelona	Publicacions de l'Abadia de Montserrat
Knapp ML	1982	La comunicación no verbal. El cuerpo y el entorno.	7ª	Barcelona	Paidós
McCabe C, Timmins F	2006	Communication skills for nursing practice		New York	Palgrave
Merallo A	1998	Curso práctico de técnicas de comunicación oral		Madrid	Tecnos
Serrano S	2003	El regalo de la comunicación	7ª	Barcelona	Ara Llibres
Thompson P	1999	Los secretos de la comunicación		Barcelona	Granica
Faus F, Santainés E	2013	Búsquedas bibliográficas en bases de datos		Barcelona	Elsevier

Artículos						
Autor	Títol	Revista	Volum	Any	Pàgines	Descripció/ comentari
Ávila Tomás JF	Tecnologías de la información y comunicación en Atención Primaria	Formación Médica Continuada en Atención Primaria	19	2012	365-368	Ávila Tomás JF
Campos Rosa J	La comunicación científica: arte o técnica?	Ars Pharmaceutica	41(1)	2000	11-18	
Fernández Berrocal P, Extremera N	La inteligencia emocional y la educación de las emociones desde el Modelo de Mayer y Salovey	Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado	19(3)	2005	63-93	Fernández Berrocal P, Extremera N
Gaeta González L, Galvanovskis Kasparane A	Asertividad: un análisis teórico-empírico.	Enseñanza e investigación en Psicología	14	2009	402-425	Gaeta González L, Galvanovskis Kasparane A

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------	--------------------------------

Naranjo Pereira ML	Autoestima: un factor relevante en la vida de la persona y tema esencial del proceso educativo	Actualidades Investigativas en Educación	7(3)	2007	1-27	
Romero MA	La inteligencia emocional: abordaje teórico	Anuario de Psicología Clínica y de la Salud	4	2008	73-76	

Referències web			
Títol	Descripció	URL	
COM comunicar	Pàgina Web UPC	http://www.upc.edu/slt/comcomunicar	
Informació actualitzada de l'estil Vancouver (Català)	Pàgina web (Universitat de Girona)	http://www.udg.edu/tabcd/11974/language/ca-ES/default.aspx	Informació actualitzada de l'estil Vancouver (Català)
Informació actualitzada de l'estil Vancouver (Anglès)	Pàgina web (International Committee of Medical Journal Editors)	http://www.icmje.org/	Informació actualitzada de l'estil Vancouver (Anglès)
Informació actualitzada de l'estil Vancouver (Castella)	Pàgina web (Fisterra)	http://www.fisterra.com/herramientas/recursos/vancouver/	Informació actualitzada de l'estil Vancouver (Castella)
Inteligencia emocional	Pàgina Web	http://emotional.intelligence.uma.es/	Inteligencia emocional
Las TIC y sus aportaciones ala sociedad	Document PDF	http://peremarques.pangea.org/tic.htm	Las TIC y sus aportaciones ala sociedad
Nom de les revistes abreujades segons l'Index Medicus.	Pàgina web (National Library of Medicine)	http://www.nlm.nih.gov	

	COMUNICACIÓ I TIC'S	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------	--------------------------------

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIES

Llibres	Autor/s	Any	T�toll	Edició	Lloc	Editorial
	Cleries X	2006	La comunicació. Una competència essencial para los profesionales de la salud		Barcelona	Masson
	Goleman D	2000	La pr�ctica de la inteligencia emocional		Barcelona	Kairós
	Guix X	2006	Ni m'explico ni m'entens		Barcelona	Granica
	Ramón Cort�s F	2005	L'illa dels cinc fars		Barcelona	La Magrana
	Roca E	2003	Como mejorar tus habilidades sociales	3*	Valencia	ACDE
	Sanz G	2006	Comunicació efectiva a l'aula		Barcelona	Graó

Articles	Autor	T�toll	Revista	Volum	Any	Pàgines
	Bisquerra R, Pérez N	Las competencias emocionales	Educació XXI	2007	10	61-82
	Chan ZC	A qualitative study on non-verbal sensitivity in nursing students	Journal of Clinical Nursing	2013	22	1941-1950
	Naranjo Pereira ML	Relaciones interpersonales adecuadas mediante una comunicació y conducta asertivas	Actualidades Investigativas en Educació	8:1	2008	1-27
	Pelgrum Wj	Obstacles to the integration of ICT in education: results form a worldwide education assessment	Computer&Education	37	2001	163-178

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

	PRINCIPIOS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	PRINCIPIOS DE NUTRICIO		
Codi		Curs acadèmic	2016-2017
Crèdits ECTS	6 ECTS	Tipus assignatura	OBLIGATORIA
Curs	1ER	Semestre	PRIMER
Horari	Link a la p�g web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	CATALANA-CASTELLANA		

DADES EQUIP DOCENT

Professor responsable

Nom professor/a	SUSANA MIGUEL GONZALEZ
e-mail	susana.miguel@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Altres professors

Nom professor/a	ANTONI FOGUE
e-mail	antoni.fogue@eug.es
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

En aquesta assignatura no hi ha prerequisits.

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L' assignatura de Principis de Nutrició te com a objectiu oferir els coneixements necessaris als futurs professionals d' infermeria per tal de dotar-los de la capacitat per detectar alteracions en la alimentació de la població a la que atenem, i per poder orientar de manera generalitzada sobre els bons hàbits d'alimentació.

	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE1 Prestar una atenció sanitària i tècnica professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenem, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables.
Resultats d'aprenentatge	<p>CE1.18 Explicar principis dietètics implicats en les activitats infermeres dirigides a educació sanitària en l'alimentació.</p> <p>CE1.19 Explicar principis nutricionals implicats en les activitats infermeres dirigides a l'educació sanitària en l'alimentació.</p> <p>CE1.22 Identificar els problemes nutricionals de major prevalença i seleccionar les recomanacions dietètiques més adequades.</p> <p>CE1.26 Identificar les necessitats nutricionals de les persones sanes i/o afectades per problemes de salut.</p> <p>CE1.27 Descriure els nutrients i les seves funcions i identificar les necessitats de les persones sanes i amb problemes de salut.</p>

Competència	CE9 Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
Resultats d'aprenentatge	<p>CE9.1. Indicar estils de vida saludables i conductes preventives i terapèutiques.</p> <p>CE9.2. Planificar activitats específiques per fomentar i mantenir la salut i prevenir la malaltia.</p> <p>CE9.3. Identificar les habilitats i estratègies efectives de les intervencions orientades a la promoció i prevenció de la malaltia tenint en compte els recursos, valors i creences de les persones, famílies o grups.</p> <p>CE9.4. Identificar necessitats educatives, dissenyar i avaluar intervencions educatives orientades al foment d'estils de vida saludables i l'autocura.</p> <p>CE9.5. Descriure els elements a tenir en compte per fomentar estils de vida saludables, l'autocura i el manteniment de les conductes preventives i terapèutiques.</p>

	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

Competència	CE10 Protegir la salut i el benestar de les persones, família o grups atesos, garantint la seva seguretat.
Resultats d'aprenentatge	CE10.5 Dissenyar dietes adequades en persones sanes i en les patologies més prevalents.

Competències Transversals

(no són obligatoris els resultats d'aprenentatge)

Competència	CT1 Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos. CT3 Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç. CT9 Respectar l'entorn ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
Resultats d'aprenentatge	

Competències Generals

(no són obligatoris els resultats d'aprenentatge)

Competència	CG2 Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
Resultats d'aprenentatge	

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà ADSCRITA A LA URIB CE</p>	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: ALIMENTACIÓ I ANTROPOLOGIA

TEMA 1: INTRODUCCIÓ A LA ANTROPOLOGIA DE LA ALIMENTACIÓ. Condicionaments biològics. Economia i alimentació. Cultura i alimentació. Religió i alimentació. Funció sociocultural de la alimentació. Comportaments alimentaris i tradicions culinàries.

TEMA 2: EL CONTEXT COM A CONDICIONANT DE LA ALIMENTACIÓ. Factors ecològics, tecnològics, econòmics, polítics, ideològics, creences i tabús.

UNITAT TEMÀTICA 2: PRINCIPIS DE LA NUTRICIÓ I NECESSITATS ENERGÈTIQUES

TEMA 1: INTRODUCCIÓ A LA NUTRICIÓ. Principals conceptes nutricionals i dietètics. Classificació dels nutrients i les seves funcions.

TEMA 2: NECESSITATS ENERGÈTIQUES. Concepte de Balanç Energètic. Ingress Energètic. Concepte de Despesa Energètica i mesura de la Despesa Energètica. Equacions de càlcul de la Despesa Energètica d'una persona. Determinació de les Necessitats Nutricionals d'una persona.

UNITAT TEMÀTICA 3: METABOLISME- DEL MENJAR A LA VIDA

TEMA 1: MACRONUTRIENTS. Classificació dels macronutrients. Funcions dels macronutrients. Digestió i metabolisme dels macronutrients.

TEMA 2: MICRONUTRIENTS. Classificació dels micronutrients. Funcions dels micronutrients. Digestió i metabolisme dels micronutrients.

UNITAT TEMÀTICA 4: BROMATOLOGIA

TEMA 1: ELS GRUPS D'ALIMENTS. Llet i derivats. Carns, peixos, ous i derivats. Farinacis: cereals, llegums i tubèrculs. Verdures i hortalisses. Fruïtes. Greixos i fruits secs. Aliments Sevei..

UNITAT TEMÀTICA 5: ALIMENTACIÓ EQUILIBRADA DE LA PERSONA ADULTA SANA

TEMA 1: ¿QUÈ ÉS UNA ALIMENTACIÓ EQUILIBRADA?. Definició d'alimentació equilibrada. Característiques de l'equilibri qualitatiu i Normes que regeixen l'equilibri nutritiu. Piràmides alimentàries. Consums diaris i setmanals de cada grup d'aliments.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà ADSCRITA A LA URIB CE</p>	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--

UNITAT TEMÀTICA 6: VALORACIÓ DE L'ESTAT NUTRICIONAL

TEMA 1: AVALUACIÓ BIOQUÍMICA, ANTROPOMÈTRICA I EXPLORACIÓ FÍSICA. Mètodes de valoració de l'estat nutricional.

UNITAT TEMÀTICA 7: LA NUTRICIÓ EN EL CICLE VITAL

TEMA 1: ALIMENTACIÓ A LES DIFERENTS ETAPES DE LA VIDA. Embaràs i lactància. Alimentació a partir del primer any de vida. Alimentació a l'adolescència. Alimentació a la menopausa. Alimentació a la vellesa.

UNITAT TEMÀTICA 8: MALNUTRICIÓ

TEMA 1: INTRODUCCIÓ A LA MALNUTRICIÓ ALS NOSTRES DIES. Causes. Conseqüències, prevenció i tractament. Concepte de Malnutrició Hospitalària.

UNITAT TEMÀTICA 9: BASE NUTRICIONAL DE LA DIETES

TEMA 1: CONCEPTES GENERALS. Dieta saludable. Dietes terapèutiques (HTA, Hiperdislipèmies, Diabetis, Patologia Digestiva- restrenyiment).

UNITAT TEMÀTICA 10: ALIMENTS FUNCIONALS, ANTIOXIDANTS I TRANSGÈNICS.

TEMA 1: CONCEPTES BÀSICS. Concepte de Nous Aliments i Seguretat Alimentària.

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Durant les classes s'utilitzaran diferents estratègies d'ensenyament-aprenentatge i es combinaran les classes expositives amb seminaris d'habilitats:

Classes expositives-participatives. Treballa les competències CE1 i CE10

Activitat 1. Taller de pesos i volums. A partir d'un llistat d'aliments que es presentarà a classe, els alumnes hauran de pesar els diferents aliments presentats i determinar les diferències trobades entre ells. (aliments crus, cuinats, amb pell, sense pell...). Després es realitzarà una taula amb els pesos d'aquests aliments, i es presentarà un menú "tipo" per un dia.

Aquesta activitat és presencial i es realitza a l'aula.

Treballa les competències CG2

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

Activitat 2. Entrevista dietètica i menú equilibrat d'un adult sa. Realització d'una entrevista dietètica en grups de 4 persones. En aquesta entrevista es valoraran els hàbits alimentaris d'una persona adulta i es detectaran els aspectes a corregir i/o canviar relacionats amb la seva alimentació. En aquesta activitat s'hauran de descriure també les recomanacions individuals per a la persona entrevistada. A partir d'aquest punt es confeccionarà un menú equilibrat per a la persona entrevistada.

Treballa les competències CE1, CE10 i CT3

Activitat 3. Els cinc consells. Elaboració de material informatiu en format díptic-tríptic en grups de 5 persones. En aquest díptic-tríptic hauran de quedar reflectits els consells sobre alimentació per a diferents grups de població. S'escolliran els grups de població d'una llista presentada a classe. Finalment cada grup exposarà el seu treball a classe mitjançant una presentació en power-point, vídeo...etc.

Treballa les competències CE1, CE10, CT3 i CG2.

Activitat 4. Lectura y revisió d'articles sobre temes de dietètica i nutrició. A partir d'articles seleccionats sobre temes de nutrició i dietètica es realitza una sessió en la qual es comenten i es treuen les idees principals dels mateixos. Aquesta sessió permet als alumnes reflexionar sobre temes importants relacionats amb la teoria impartida i tractar temes d'actualitat.

Treballa les competències CT1, CG2

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. Dirigides (25-35% hores totals)	Classes expositives amb suport de TIC i debat en gran grup	CE1.18, CE1.19, CE1.22, CE1.26, C1.27, CE10.5	40 h
	Seminaris pràctics d'habilitats: realització de tallers d'habilitats pràctiques relacionades amb els continguts de l'assignatura	CG2, CT1, CE1.22, C1.26, CE10.5, CT9	5 h
Act. Supervisades (Aprox 10%)	Tutories programades	CE1, CT1, CG2	5 h
Act. Autònomes (Mínim 50%)	Treball autònom, elaborar diferents treballs que permetin la integració dels continguts de l'assignatura (activitat 1,2,3 i 4)	CE1.22, CG2	52,5 h
	Estudi	CT1, CT3	40 h
HORES TOTALES			142,5 h

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

AVALUACIÓ

Activitat avaluativa 1: Taller de pesos i volums: a partir d' un llistat d'aliments que es presentarà a classe, els alumnes hauran de pesar els diferents aliments presentats i determinar les diferències trobades entre ells (aliments crus, cuinats, amb pell, sense pell...). Després es realitzarà una taula amb els pesos d'aquests aliments i es presentarà un menú "tipo" per un dia.

Aquesta activitat és presencial i es realitza a l'aula.

Avalua les competències CG2 i té un pes del 10%

Activitat avaluativa 2: Entrevista dietètica i menú equilibrat d'un adult sa : realització d'una entrevista dietètica en grups de 4 persones. En aquesta entrevista es valoraran els hàbits alimentaris d'una persona adulta i es detectaran els aspectes a corregir i/o canviar relacionats amb la seva alimentació. En aquesta activitat s' hauran de descriure també les recomanacions individuals per a la persona entrevistada. A partir d'aquest punt es confeccionarà un menú equilibrat per a la persona entrevistada.

Avalua les competències CE1, CE10 i CT3 i té un pes del 30% de la nota final.

Activitat avaluativa 3: Els cinc consells: elaboració de material informatiu en format díptic-tríptic en grups de 5 persones. En aquest díptic-tríptic hauran de quedar reflectits els consells sobre alimentació per a diferents grups de població. S'escolliran els grups de població d'una llista presentada a classe.

Finalment cada grup exposarà el seu treball a classe mitjançant una presentació en power-point, vídeo...etc.

Avalua les competències CE1, CE10, CT3 i CG2 i té un pes del 20% de la nota final.

Activitat avaluativa 4: Examen: Representarà el 40% de la nota

Avalua les competències CE1, CE10.

L'avaluació de l'assignatura consistirà en realitzar les 4 activitats formatives/ avaluatives proposades.

Totes les activitats seran tutoritzades per resoldre els possibles dubtes.

La nota final de l'assignatura serà resultat de la suma de les activitats, sempre que la nota de l'examen sigui una nota de 5 o superior. En cas de que l'examen sigui no presentat, la nota final de l'assignatura serà No Avaluable (NA).

Totes les activitats tindran un dia d'entrega, no s'acceptarà cap treball fora de la data establerta i els treballs s'hauran de presentar en persona.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

ACTIVITATS D'AVUACIÓ	PERCENTATGE NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Taller de pesos i volums. Presentació Menú típo	10%	CG2	2
Entrevista dietètica i menú equilibrat d'un adult sa Presentació Els cinc consells	30%	CE1.22, CE1.26	3,5
Examen	40%	CE1.18, CE1.19, CE1.27	2
HORES TOTALES			7,5 h

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Janice L, Melinda M, Linda A	2008	Nutrición		Madrid	Pearson. Addison Wesley
Vidal E	2009	Manual práctico de Nutrición y dietoterapia		Madrid	Prayma Ediciones
Martín C, Díaz J, Motilla T, Martínez P	2000	Dietética y Nutrición	Enfermería 21	Madrid	Paradigma
Feduchi Canosa E	2015	Bioquímica: conceptos esenciales	2ª ed	Madrid	Medica Panamericana
Mahan LK, Escott-Stump S, Raymond JL	2013	Dietoterapia	13a ed	Barcelona	Elsevier España
Fornons D, Aguilar A	2013	Cuerpo, Salud y Comida. Aspectos Socioculturales de la Nutrición.	1era	Barcelona	Editorial UOC

Articles						
Autor	Títol	Revista	Volum	Any	Pàgines	Descripció/ comentari
Estruch R, Salas Salvadó J, Covas MI, Corella D, Aros F, et al	Primary prevention of cardiovascular disease with mediterranean diet	N Engl J Med	368	2013	1279-1290	
Guash Ferré M, Bulló M, Martínez González MA, Ros E, Corella D, Estruch R, et al	Frequency of nut consumption and mortality risk in the PREDIMED nutrition intervention trial	BMC Med	11	2013	164	
Salas Salvadó J, Bulló M, Estruch R, Ros E, Covas M, Ibarrola-Jurado N, et al.	Prevention of diabetes with Mediterranean diets: a subgroup analysis of a randomized trial.	Ann Intern Med	160	2014	1-10	

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRINCIPIS DE NUTRICIÓ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	------------------------------	--------------------------------

Referències web		
Títol	Descripció	URL
Enfersalud.com		www.guiadeenfermeria.com
Recursos de Enfermería en la Red		www.fisterra.com
American Dietetic Association	Recursos adicionales que nos ayudarán a lograr un estilo de vida más saludable	www.eatright.org
The harvard school of public health	Podremos aprender más sobre la Pirámide de la alimentación saludable	www.hsph.harvard.edu
Calorie Control Council	Contiene información sobre cómo reducir energía y grasa en la dieta, o cómo conseguir y mantener una masa corporal saludable. Contiene un listado de varios alimentos bajos en calorías, grasas reducidas y refrescos.	www.calorie.control.org/neotame.html

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIES

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Alfredo J, Astiasarán I	2000	Alimentos composición y propiedades		Madrid	Interamericana Mc Graw Hill
Mcketh G	2005	Eres lo que comes		Barcelona	Planeta
Serra L, Raidó B	2004	Verduras y hortalizas. Guía alimentaria para la población española. Sociedad Española Nutrición Comunitaria (SENC)		Madrid	SENC
Mhan K, Stump E	2000	Nutrición y Dietoterapia, de Krause		México	Interamericana Mc Graw Hill
Requejo A, Ortega R	2000	Nutriguía. Manual de nutrición clínica en atención primaria		Madrid	Complutense
Farran A, Zamora R, Cervera P	2004	Tablas de composición de alimentos del cernid		Barcelona	Ediciones Universitat de Barcelona
Pedauy J., Ferro A, Pedauy V	2000	Alimentos transgénicos: La nueva revolución verde		Madrid	Interamericana Mc Graw Hill

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ		
Codi		Curs acadèmic	2016-2017
Crèdits ECTS	12	Tipus assignatura	FB
Curs	Primer	Semestre	ANUAL
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	CATALÀ-CASTELLÀ		

DADES EQUIP DOCENT

- Professor responsable

Nom professor/a	FRANCISCA RUIZ
e-mail	francisca.ruiz@eug.es
Horari de tutories	A convenir

- Altres professors

Nom professor/a	CECILIA BRANDO
e-mail	cecilia.brand@eug.es
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

No hi ha cap prerrequisit

	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Estructura i Funció del Cos Humà és un mòdul que comprèn l'assignatura d'Estructura del Cos Humà i Funció del Cos Humà, la globalitat d'aquesta assignatura es de 12 ECTS. És un mòdul integrat, anual i obligatori que procedeix d'innovació docent, pretén facilitar a l'alumne la integració dels coneixements teòrics i pràctics de les estructures orgàniques i sistemes del cos humà i la comprensió de les seves funcions.

Aquest mòdul forma part dels crèdits corresponents a formació bàsica comú. Els coneixements d'aquest mòdul són considerats bàsics i imprescindibles en la formació dels professionals de la salut.

Cal dir que les competències professionals de la infermeria actual, l'entorn sanitari, i la interrelació amb altres matèries del currículum, estableixen unes necessitats de formació molt específiques en el camp de l'anatomia, la fisiologia, i la bioquímica. És per això que la selecció dels continguts del programa de l'assignatura d'Estructura i Funció del Cos Humà respon a aquestes necessitats de formació i a més a més estableix interrelacions amb temaris d'altres assignatures com Principis de Nutrició, Cures d'infermeria a l'adult, Farmacologia clínica i Terapèutica aplicada, Practicum etc.

Adquireixen especial relleu en el temari aquells coneixements d'anatomia i fisiologia considerats imprescindibles tant per l'estudi en cursos posteriors de la patologia, com per la comprensió de la intervenció d'infermeria, de les mesures instrumentals i de les terapèutiques en el món sanitari.

La impartició de les classes serà en Castellà i català i l'horari estarà disponible al link de la pàgina web del centre (secretaria virtual).

	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE1: Prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques.
Resultats d'aprenentatge	<p>CE1.1: Identificar els components estructurals que configuren l'estructura del cos humà.</p> <p>CE1.2: Relacionar els coneixements sobre l'estructura del cos humà que ajudin a entendre el seu funcionament per diagnosticar i tractar alteracions.</p> <p>CE1.4: Descriure les característiques principals, diferencials i els components de l'esquelet, el sistema nerviós, els sentits, el sistema cardíocirculatori, l'aparell respiratori, el digestiu, el renal, l'endocrí i l'aparell reproductor.</p> <p>CE1.5: Identificar i comprendre l'estructura anatòmica i histològica dels diferents aparells i sistemes del cos humà.</p> <p>CE1.7: Explicar el funcionament fisiològic del cos humà i els mecanismes homeostàtics que el regulen.</p> <p>CE1.9: Identificar els signes i símptomes que es deriven d'una situació de disfunció en el cos humà.</p> <p>CE1.10: Relacionar els tres elements bàsics de tot sistema de control per retroalimentació.</p> <p>CE1.11: Identificar les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.</p>

Competències Transversals

(no són obligatoris els resultats d'aprenentatge)

Competència	CT1: Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos CT2: Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació
--------------------	--

Competències Generals

(no són obligatoris els resultats d'aprenentatge)

Competència	CG2: Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
--------------------	---

	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: EL COS HUMÀ COM UNA UNITAT ORGANITZADA

La unitat temàtica 1 introdueix a l'alumne en les bases conceptuals i en el coneixement dels elements químics que formen la vida, com s'organitza la unitat bàsica estructural de la vida i com es formen els teixits així com les seves funcions.

TEMA 1: BASES CONCEPTUALS D'ANATOMIA I FISIOLOGIA HUMANA. Introdueix a l'alumne en els conceptes generals d'anatomia i fisiologia, homeòstasi, sistemes de retroalimentació i plànols anatòmics per a la descripció de les estructures humanes.

TEMA 2: NIVELL D'ORGANITZACIÓ QUÍMIC. BIOELEMENTS I BIOMOL·LÈCULES: definició, jerarquització, diversitat i complexitat, forma i dimensions. AIGUA I SALS MINERALS: composició química i estructura molecular, propietats, funcions, ionització i pH de l'aigua; funcions biològiques de les sals minerals. Estructura bàsica química dels glúcids, lípids, proteïnes, vitamines, àcids nucleics, ARN i ADN. L'acció dels gens. Cicle cel·lular.

TEMA 3: NIVELL D'ORGANITZACIÓ CEL·LULAR. Estructura de la cèl·lula i els seus òrgans. Funció de cadascú dels orgànuls.

TEMA 4: NIVELL D'ORGANITZACIÓ TISUL·LAR. Classificació i característiques de cadascú dels 4 teixits principals, especialment els teixits epitelial i conjuntiu.

TEMA 5: EL SISTEMA TEGUMENTARI. El teixit cutani i la seva estructura. Fases de regeneració i cicatrització.

UNITAT TEMÀTICA 2: REPRODUCCIÓ HUMANA

La Unitat Temàtica 2 introdueix a l'alumne en els coneixements necessaris sobre reproducció i fecundació humana, i tots els mecanismes d'adaptació del cos.

TEMA 6: APARELL REPRODUCTOR MASCULÍ. Anatomia i fisiologia.

TEMA 7: APARELL REPRODUCTOR FEMENÍ. Anatomia i fisiologia.

TEMA 8: FECUNDACIÓ HUMANA. Procés de la fecundació humana.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà</p> <p>ADSCRITA A LA URIB</p>	<p>ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ</p>	<p>PRIMER CURS GRAU INFERMERIA</p>
---	--	---

UNITAT TEMÀTICA 3: PRINCIPIS D'ESTRUCTURA I MOVIMENT DEL COS HUMÀ

La Unitat Temàtica 3 introdueix a l'alumne en el coneixement de l'anatomia i la fisiologia de l'estructura del cos humà.

TEMA 9: L'APARELL LOCOMOTOR I: TEIXIT OSSI. Estructura, funció i bases fisiològiques.

TEMA 10: L'APARELL LOCOMOTOR II: EL SISTEMA ESQUELÈTIC. Esquelet axial i apendicular. Estructura i moviment.

TEMA 11: L'APARELL LOCOMOTOR III: EL TEIXIT MUSCULAR. Estructura i funció. Fisiologia del teixit muscular.

UNITAT TEMÀTICA 4: SISTEMES DE CONTROL DEL COS HUMÀ

La Unitat Temàtica 4 introdueix a l'alumne a entendre l'impuls nerviós i la seva funció en quant a l'adaptació ràpida de l'homeòstasi; com el sistema nerviós detecta els canvis i escull una forma d'acció i respon a aquests canvis. També introdueix a l'alumne en el paper que juguen les hormones en el manteniment de l'homeostasi.

TEMA 12: EL SISTEMA NERVIÓS. Estructura anatòmica del sistema nerviós. Pensament i control de les activitats vitals. Receptors sensitius. Mecanismes de la percepció del dolor.

TEMA 13: ELS ÒRGANS DELS SENTITS. Vista. Gust. Tacte. Oïda. Olfacte.

TEMA 14: SISTEMA ENDOCRÍ. Estructura molecular i funció de les hormones. Glàndules endocrines i sistema endocrí. Sistemes de retroalimentació negativa i positiva. Control hormonal

UNITAT TEMÀTICA 5: MANTENIMENT DEL COS HUMÀ

La Unitat Temàtica 5 desenvolupa exhaustivament els principals conceptes de fisiologia bàsica i necessaris pel futur professional d'infermeria, com són la base fisiològica dels paràmetres hemodinàmics i els sistemes d'homeòstasi orgànica, amb l'objectiu de fer comprendre les possibles alteracions d'aquests sistemes, les seves manifestacions i les intervencions terapèutiques relacionades.

TEMA 15: APARELL CÀRDIO-VASCULAR: LA SANG. Elements, cèl·lules sanguínies i funcions.

TEMA 16: EL SISTEMA LINFÀTIC. Fisiologia i sistema immunitari.

TEMA 17: L'APARELL DIGESTIU. Digestió i excreció.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà</p> <p>ADSCRITA A LA URIB</p>	<p>ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ</p>	<p>PRIMER CURS GRAU INFERMERIA</p>
---	--	---

TEMA 18: APARELL CÀRDIO-VASCULAR: EL COR. Estructura anatòmica i funció. L'activitat elèctrica del cor i el seu registre.

TEMA 19: APARELL CÀRDIO-VASCULAR: VASOS SANGUINIS I HEMODINÀMICA CARDÍACA. La pressió sanguínia. Mecanismes pel seu equilibri.

TEMA 20: L'APARELL RESPIRATORI. Respiració i oxigenació. Estructura anatòmica del sistema respiratori.

TEMA 21: EL METABOLISME. GLÚCIDS: composició química, funcions, classificació. Estructura, característiques i propietats dels monosacàrids, disacàrids, polisacàrids. Metabolisme dels glúcids. LÍPIDS: composició química, propietats i funcions, classificació. Estructura i funcions dels àcids grassos, lípids simples, lípids compostos. Metabolisme dels lípids. PROTEÏNES: composició, classificació, funcions biològiques, estructures primària, secundària, terciària i quaternària. Desnaturalització de les proteïnes; característiques bioquímiques de les immunoglobulines. Metabolisme de les proteïnes. NUCLEOPROTEÏNES: Composició, estructura i funcions. Àcids nucleics, ATP, ARN, ADN. Síntesi biològica de proteïnes; cromosomes. El cicle de Krebs.

TEMA 22: L'APARELL URINARI. Eliminació urinària.

TEMA 23: HOMEOSTASI HÍDRICA, ELECTROLÍTICA I ÀCID-BASE. L'equilibri hidró-electrolític i àcid-base de l'organisme.

UNITAT TEMÀTICA 6: UNITAT PRÀCTICA

La Unitat Temàtica 6 convida l'alumne a aplicar els coneixements adquirits en la resta d'assignatura amb l'objectiu de comprendre'ls i interrelacionar-los, i també a desenvolupar habilitats en l'exploració i auscultació del cos humà a partir de demostracions a l'aula de pràctiques amb models humans i anatòmics, i l'ajuda de material audiovisual.

També busca estimular la participació i implicació de l'alumne en el seu aprenentatge, fomentar el treball en grup i les responsabilitats que es deriven, i introduir-lo en estratègies de raonament hipotètic-deductiu.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Durant les classes s'utilitzaran diferents estratègies d'ensenyament i aprenentatge amb la combinació de classes presencials amb resolució de casos clínics, activitats pràctiques i seminaris.

Classes presencials amb resolució de casos clínics i activitats pràctiques: els alumnes hauran d'haver estudiat el tema abans de ser donat a classe amb el material aconsellat per a l'assignatura. Algunes de les classes seran magistrals i d'altres participatives amb la resolució de dubtes i ampliació de conceptes complexos per part del professor. L'assignatura tindrà un enfocament pràctic amb activitats formatives presencials impartides pel professor amb material audiovisual i de lectura per a discussió a classe; així com, durant les sessions els alumnes treballaran casos clínics en grups a partir de materials i recursos pedagògics facilitats pels professors de l'assignatura al llarg del curs. Treballa les competències: CE1, CT2 i CG2.

Seminaris: els alumnes hauran de preparar el seminari mitjançant el dossier facilitat pels professors. L'assistència als seminaris pretén assolir un coneixement de forma pràctica i aplicada. Treballa les competències: CE1, CT1, CT2 i CG2.

Els seminaris que s'impartiran són els següents:

- **Seminari de tècniques fonamentals de l'exploració física:** Aparell locomotor, exploració respiratòria, exploració abdominal i exploració neurològica. Pretén adquirir una sistemàtica d'exploració física mitjançant la realització de l'exploració física real sobre els mateixos alumnes.
- **Seminari de casos clínics de fisiologia.** Pretenen facilitar a l'alumne la integració, comprensió de coneixements teòrics i pràctics de les estructures anatòmiques, les seves funcions i processos fisiològics mitjançant casos clínics reals. En el seminari l'estratègia ensenyament-aprenentatge promou un entorn d'interacció alumne-professor, on el docent actua com guia o mediador. Els alumnes realitzaran una selecció, síntesis i relació entre els conceptes dels continguts del cas clínic treballant amb mapes conceptuals que s'exposaran en grup.

Realització d'un dossier d'activitats del temari: consisteix en realitzar de forma individual un dossier que recull preguntes realitzades per part de l'alumnat dels continguts treballats en cada temari durant el curs.

Treballa les competències: CE1, CT1, CT2 i CG2.

Realització dels qüestionaris de forma individual i autònoma: Realització dels exercicis i qüestionaris de forma individual i autònoma mitjançant el campus virtual després de cada nou temari. Treballa les competències: CT1 i CG2

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. Dirigides (25-35% hores totals)	Classes presencials + resolució de casos i altres activitats	CE1.1, CE1.2, CE1.4, CE1.5 i CE1.11 CT1, CT2	84
	Seminaris	CE1.2, CE1.7, CE1.9 i CE1.10, CT1, CT2	9
Act. Supervisades (Aprox 10%)	Tutories de casos clínics fisiologia i del dossier (seguiment tutoritzat)	CE1.2, CE1.7, CE1 i CE1.10	15
Act. Autònomes (Mínim 50%)	Qüestionaris virtuals per temes	CG2	6
	Dossier del temari	CE1.1, CE1.2, CE1.4, CT1, CT2 i CG2	60
	Casos clínics de fisiologia Grupal i exposicions treballs	CE1.2, CE1.9 i CE1.10	26
	Estudi (teoria)	CE1.1, CE1.2, CE1.4 CE1.5 i CE1.11, CT2, CG2	92
HORES TOTALS			292

AVALUACIÓ

ACTIVITATS AVALUATIVES:

L'assignatura s'aprova amb una nota global de 5 sobre 10.

Activitat avaluativa 1: Es realitzaran 2 exàmens tipus test, un que avaluarà el contingut treballat durant el 1er semestre i un altre que es realitzarà al finalitzar l'assignatura.

Si tots dos exàmens estan aprovats, amb un 5 o més, es realitza la mitja. Avalua les competències: CE1, CT1 i CT2. Aquesta part té un pes del 50% de la nota final de l'assignatura.

Activitat avaluativa 2: Es realitzaran seminaris amb una assistència obligatòria mínima del 80% i la presentació d'un mapa conceptual d'un cas clínic de fisiologia dels temes impartits a classe i treballs durant les sessions dels seminaris. Aquesta activitat avaluativa té un pes del 20% de la nota final de l'assignatura. Avalua les competències: CT1, CT2 i CE1.

L'entrega del mapa conceptual grupal del cas clínic de fisiologia i l'assistència mínima demanada és la condició per poder obtenir la nota d'aquest apartat.

A l'hora d'avaluar el mapa conceptual del cas clínic es valoraran els continguts científics, l'estructura, la presentació i la bibliografia emprada.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

Activitat avaluativa 3: Per obtenir la nota d'aquesta activitat avaluativa que és d'un 20% , l'alumne haurà de lliurar un dossier amb 4 preguntes de cada tema, creades amb tipus de resposta verdader o fals, justificant la solució, posant la referència de la font d'on s'ha tret i la pàgina corresponent.

A l'hora d'avaluar el dossier es valoraran els continguts científics, l'estructura, la presentació i la bibliografia emprada. El lliurament serà del 4 al 8 de Juny del 2017. Avalua les competències: CT2 i CT1.

Activitat avaluativa 4: Abans de cada tema, mitjançant la plataforma virtual MOODLE, els alumnes podran respondre un qüestionari d'autoavaluació. La mateixa plataforma oferirà una nota a l'alumne després d'haver contestat; aquesta part de l'avaluació té un pes del 10% de l'assignatura.

Per optar a aquest percentatge de la nota de l'assignatura, l'alumne haurà d'haver contestat un mínim de 14 dels 18 qüestionaris que es faran durant tot el curs (1. Bases conceptuals d'anatomia i fisiologia, 2.Cèl.lula, 3.Organització tissular, 4.Sistema tegumentari, 5. Aparell reproductor, 6. Embriològic, 7.Teixit ossi, 8. Teixit muscular, 9. Sistema nerviós, 10. Els òrgans dels sentits, 11.Sistema endocrí, 12.Sistema limfàtic, 13.Sistema digestiu, 14.Cardio, 15.Vascular,16. Respiratori, 17.Sistema renal i 18.Homostasi hídrica.) Avalua les competències: CT1 i CG2.

Avaluació: Per poder realitzar el sumatori de les activitats, s'ha d'aprovar l'examen amb una nota de 5 o superior. En cas de no presentar-se a l'examen, l'alumne, obtindrà una qualificació global de l'assignatura de no avaluable (NA).

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	PERCENTATGE I NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Activitat avaluativa 1: Examen tipus test	50%	CE1.1, CE1.2, CE1.4, CE1.5, CE1.11	4
Activitat avaluativa 2: Seminaris i cas clínic de fisiologia Exposicions treballs	20%	CE1.2, CE1.7, CE1.9, CE1.10	4
Activitat avaluativa 3: Dossier del temari (Lliurament)	20%	CE1.1, CE1.2, CE1.4, CT1, CT2 i CG2	0
Activitat 4: Qüestionaris virtuals (lliurament)	10%	CE1.5	0
HORES TOTALES			8

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	ESTRUCTURA I FUNCIÓ DEL COS HUMÀ	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Richard L. Drake A.Wayne Vogl Adam W. M. Mitchell	2013	Gray Anatomía básica		Madrid	Elsevier
Gerard Tortora Bryan Derrickson	2012	Principios de Anatomía y Fisiología	13ª	Madrid	Medica-Panamericana
Susan E. Mulroney Adam K. Myers	2010	Fundamentos de fisiología		Barcelona	Elsevier Masson
Andrew R. Silverthorn	2010	Fisiología Humana	4ª	Madrid	Medica-Panamericana
Jesús A.F. Tresguerres Mª Ángeles Villanúa Bernués Asunción López- Calderón	2009	Anatomía y fisiología del cuerpo humano		Madrid	McGraw-Hill
Estuart Ira Fox	2008	Fisiología Humana	10ª	Madrid	McGraw-Hill/Interamericana

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER		
Codi		Curs acadèmic	2016-17
Crèdits ECTS	9	Tipus assignatura	OBLIGATORIA
Curs	1er GRAU	Semestre	ANUAL
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	CATALÀ/CASTELLÀ		

DADES EQUIP DOCENT

- Professors responsables

Nom professor/a	LIDIA FERNÁNDEZ DONAIRE
e-mail	lidia.fernandez@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	MERITXELL SASTRE
e-mail	meritxell.sastre@eug.es
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

No hi ha cap prerequisit.

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Història de les Cures i Pensament Infermer és una assignatura dins la matèria Bases per a la Infermeria, ubicada en el primer any de la titulació, i que està orientada cap a la comprensió, coneixement i desenvolupament del pensament infermer a partir de continguts històrics, teòrics i metodològics. Té com a finalitat, dins el conjunt de la Titulació de Grau, assentar les bases conceptuals i metodològiques de la professió, prenent com a eix transversal l'estudi de l'evolució de les cures al llarg de la història, per tal de conèixer els orígens de la professió i adquirir un sentiment de pertinença cap al col·lectiu infermer.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE1. Donar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
Resultats d'aprenentatge	CE1.31. Descriure els aspectes clau que identifiquen a la Infermeria i a l'activitat que realitza com de caràcter professional. CE1.32. Identificar els determinants que permeten una assistència sanitària tècnica i professional adequada en termes de qualitat i seguretat d'acord a les normes legals i deontològiques. CE1.34. Enumerar els coneixements científics necessaris per proporcionar una atenció professional segons les necessitats de salut de les persones.

Competència	CE3. Aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la Infermeria.
Resultats d'aprenentatge	CE3.1. Identificar els elements històrics, conceptuals i metodològics rellevants que defineixen el conjunt de la disciplina infermera. CE3.3. Resoldre problemes infermers i problemes de col·laboració utilitzant la història clínica, els diagnòstics infermers i els criteris de resultat a aconseguir (segons el paradigma escollit). CE3.5. Aplicar la metodologia infermera en el context de salut- malaltia. CE3.6. Identificar, integrar i relacionar el concepte de salut i les cures, des d'una perspectiva històrica, per comprendre l'evolució de les cures d'infermeria. CE3.7. Comprendre, des d'una perspectiva ontològica i epistemològica, l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina infermera i els models teòrics més rellevants. CE3.8. Conèixer i aplicar l'atenció d'infermeria de manera professional a través d'una metodologia científica a partir dels llenguatges estandaritzats vigents. CE3.9. Identificar i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

Competència	CE5. Dissenyar sistemes de cures dirigits a les persones, famílies o grups, avaluant el seu impacte i establint les modificacions oportunes.
Resultats d'aprenentatge	CE5.1. Valorar l'estat de salut de l'individu, família i/o comunitat i identificar els problemes i els factors interns i externs que afecten la seva salut. CE5.4. Identificar les diferents etapes del procés infermer i la seva aplicació específica davant les respostes de les persones en les alteracions de salut. CE5.6. Identificar i descriure sistemes de cures dirigits a les persones, famílies o grups.

Competència	CE7. Demostrar que comprèn sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat a través de la confidencialitat i el secret professional.
Resultats d'aprenentatge	CE7.21. Aplicar els conceptes de confidencialitat, intimitat i secret professional en la resolució de casos. CE7.23. Analitzar els aspectes físics, psicològics i socials que influeixen en l'autonomia i la independència dels individus. CE7.24. Descriure els drets dels pacients i deures dels professionals respecte a la intimitat, confidencialitat i secret professional.

Competència	CE8. Promoure i respectar el dret a la participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera en què viuen el seu procés de salut-malaltia.
Resultats d'aprenentatge	CE8.4. Reflexionar sobre el dret a la informació i participació garantint l'autonomia en la presa de decisions i la confidencialitat de la informació. CE8.5. Identificar les característiques d'una pràctica professional humanista.

Competència	CE12. Demostrar que coneix el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
Resultats d'aprenentatge	CE12.5. Reconeixer els codis deontològics d'infermeria de referència, així com la normativa vigent referent l'assistència sanitària.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

Competències Transversals

Competència	CT4. Expressar-se de forma fluïda, coherent i adequada a les normes establertes, tant de manera oral com per escrit.
--------------------	--

Competència	CT5. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
--------------------	--

Competència	CT6. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
--------------------	--

Competències Generals

Competència	CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
--------------------	---

Competència	CG3. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.
--------------------	---

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: CONCEPTUALITZACIÓ DE LA DISCIPLINA INFERMERA. DELS ORIGENS DE LES CURES A LA CONSOLIDACIÓ DE LA PROFESSIONI

TEMA 1: L'ORIGEN DE LES CURES INFERMERES. El concepte tenir cura. La història com a referent dins el marc conceptual de la infermeria. L'etapa domèstica de les cures. Tenir cura a la prehistòria i a les antigues civilitzacions. Primers infermers a les cultures clàssiques.

TEMA 2: ELS VALORS VINCULATS A LES CURES INFERMERES. L'aparició del cristianisme. L'etapa vocacional i el sentit de tenir cura per caritat. Les Ordes Hospitalàries. La cacera de bruixes. Valors i actituds en Infermeria.

TEMA 3. LA TRANSICIÓ DE LA INFERMERIA CAP A L'ETAPA TÈCNICA. L'etapa tècnica de les cures. Influència del protestantisme en la manera de cuidar. El Segle d'Or de la infermeria espanyola. Els precursors de la infermeria moderna. Nous avenços i demandes per a infermeria.

TEMA 4. FLORENCE NIGHTINGALE I LA PROFESSIONALITZACIÓ DE LES CURES. Aportacions de Nightingale a la Infermeria. El concepte professió. Característiques de la professió d'Infermeria. Conceptes que configuren la disciplina infermera: persona, salut, entorn i rol professional.

TEMA 5. L'EVOLUCIÓ DE LA INFERMERIA A ESPANYA DURANT EL SEGLE XX. Inicis i evolució de la formació en infermeria. Les repercussions de la Guerra Civil Espanyola per a la infermeria. Reflexions entorn el model biomèdic i el model humanístic.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà ADSCRITA A LA URIB CE</p>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

TEMA 6. LA INFERMERIA DEL SEGLE XXI. La infermeria dins l'equip de salut. Àmbits d'actuació professional. Nous reptes professionals: especialitats, màsters i doctorats.

UNITAT TEMÀTICA 2. TEORIES, MODELS I TENDÈNCIES FILOSÒFIQUES EN INFERMERIA

TEMA 1. EL COS DE CONEIXEMENTS PROPI DE LA INFERMERIA. Tipus de coneixement. Definició de ciència. Etapes del mètode científic. Els inicis de la investigació en Infermeria: Teoria i model. El metaparadigma infermer. Aplicació dels conceptes del metaparadigma a la ciència infermera.

TEMA 2. INTRODUCCIÓ ALS MODELS D'INFERMERIA. Classificació i descripció dels models teòrics d'Infermeria: Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callixta Roy, Hildegard Peplau, Madeleine Leininger, Jean Watson, Martha Rogers, Nancy Roper.

UNITAT TEMÀTICA 3. BASES METODOLÒGIQUES DE LA INFERMERIA

TEMA 1. EL PROCÉS D'ATENCIÓ D'INFERMERIA (PAI). Definició del PAI. Característiques del PAI. Beneficis de l'ús del PAI. Les fases del PAI.

TEMA 2. L'ETAPA DE VALORACIÓ. Definició. Justificació de la utilització dels Patrons Funcionals de Salut (PFS). Beneficis de l'ús dels PFS. Tipologia dels PFS. La recollida de dades. Validació, organització i registre de dades.

TEMA 3. L'ETAPA DE DIAGNÒSTIC. Definició. La Taxonomia NANDA. Els problemes d'infermeria: Diagnòstic d'Infermeria i Problema de col·laboració. Formulació dels problemes d'infermeria.

TEMA 4. L'ETAPA DE PLANIFICACIÓ. Definició. Taxonomies NIC i NOC. Com buscar un objectiu dins la taxonomia NOC. Els indicadors de resultat d'un objectiu NOC. La formulació dels criteris de resultat. Com buscar una intervenció dins la taxonomia NIC. Les activitats derivades d'una intervenció. El disseny de les intervencions d'infermeria.

TEMA 5. L'ETAPA D'EXECUCIÓ. Definició. Factors que influeixen en l'execució de les cures. Criteris d'actuació. Registre de les activitats. El pla de cures informatitzat.

TEMA 6. L'ETAPA D'AVUACIÓ. Definició. Fases de l'avaluació. L'avaluació dels criteris de resultat. Modificació del pla de cures.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà ADSCRITA A LA URIB CE</p>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Activitat 1: Sessions expositives. Classes magistrals a l'aula on s'impartirà la matèria específica de l'assignatura. Treballa les competències de CE1, CE3, CE7, CE12.

Activitat 2: Seminaris de Metodologia infermera. Es realitzaran un total de 10 sessions en grups reduïts. En cada sessió s'establirà una dinàmica dirigida pel professor de l'assignatura i es desenvoluparà individualment i en grup. Es treballaran els continguts específics de metodologia infermera a través de sessions teòric-pràctiques. Treballa les competències de CE1, CE3, CE5, CE7, CE8, CT4.

Activitat 3: Anàlisi de textos, notícies i/o material audiovisual. Es proporcionarà material per realitzar anàlisi de continguts relacionats amb el temari de l'assignatura. Es crearà un diàleg reflexiu dirigit pel professor. Treballa les competències de CE3, CT5, CE7, CT4, CT6, CG3

Activitat 4: Jornada d'Estudiants d'Infermeria Gimbernat. Es pretén motivar la participació activa de l'estudiant com a part integrant d'un equip de treball dins una Jornada programada en el context de l'assignatura. Els estudiants hauran de realitzar l'activitat en grups de 4-6 persones. El dia de la jornada els alumnes exposaran els seus treballs per posar en evidència percepcions individuals i grupals que tenen a veure amb el posicionament adquirit respecte a la seva futura professió, i que tindran com a eix vertebrador la imatge de la infermeria en els mitjans de comunicació i en les xarxes socials. Treballa les competències de CE3, CT4, CT5, CT6, CG2, CG3.

Activitat 5: Estudi de casos: comparació de models teòrics. Després d'impartir les sessions sobre els diferents models teòrics, es repartirà un cas on els estudiants, en grup, hauran de reflexionar respecte a la utilitat i aplicació dels diferents models infermers. Treballa les competències de CE3, CT4, CT5, CG2.

Activitat 6: Lectura llibre "Maternitat d'Elna". Es recomana la lectura del llibre la maternitat d'Elna. De manera que des de les vivències dels personatges del llibre, es pugui entendre part de la història de la infermeria durant la guerra civil. Posteriorment es farà una prova individual de continguts per tal de que cadascú pugui demostrar que la lectura s'ha portat a terme de manera crítica i reflexiva. Treballa les competències de CE3, CG2.

Activitat 7: Elaboració d'una valoració d'infermeria a través dels PFS. Dins el context dels seminaris de metodologia infermera, els alumnes hauran d'aprendre a fer una valoració d'infermeria mitjançant els Patrons Funcionals de Salut de Marjory Gordon. Treballa les competències de CE1, CE5, CE8, CT4, CG2, CG3, CE7, CE3.

Activitat 8. Seminaris d'Experts. Es tracta d'apropar els continguts teòrics de l'assignatura a la realitat assistencial a través de diferents experiències professionals. Treballa les competències CE1, CE3, CE12

	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. Dirigides	Sessions expositives	CE1.31, CE1.32, CE1.34, CE3.1, CE3.5, CE3.6, CE3.9, CE7.23, CE7.24, CE12.5	55
	Seminaris d'Experts	CE1.31, CE1.32, CE1.34, CE3.8, CE3.9, CE12.5	3
	Estudi de casos: Comparació de Models Teòrics	CE3.7, CG2.1, CG2.2, CT4.1, CT5.1	4
	Seminaris de metodologia infermera	CE1.34, CE3.8, CE3.9, CE5, CE7.21	15
	Elaboració d'una valoració d'infermeria a través dels PFS	CE1.31, CE1.32, CE5, CE8.4, CE7.21, CE3.3	3
Act. supervisades	Tutories	-	5
Act. Autònomes	Jornada d'Estudiants d'Infermeria	CE3.1, CE3.6, CE3.7, CE3.9	22
	Anàlisi de textos, notícies i/o material audiovisual	CE3.1, CE3.6, CE3.7, CE3.9,	10
	Lectura del llibre "La Maternitat d'Elna"	CE3.1, CG2.1	12
	Treball autònom d'estudi	CG2.1, CG2.2	85
HORES TOTALES			214 h

	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

AVALUACIÓ

Activitat avaluativa 1: Examen: Es realitzaran dues proves, una en règim intern en finalitzar el 1er semestre i una prova final al juny. Es tracta d'un examen escrit per desenvolupar els continguts treballats a l'aula.

Avalua les competències CE1, CE3, CE5, CT4. Té un pes del 40 % de la nota final.

És imprescindible obtenir un aprovat de les dues proves per fer sumatori amb la resta d'activitats avaluatives de l'assignatura.

Criteris de No Avaluabilitat: L'estudiant que no es presenti a la prova final de juny no podrà obtenir la nota mínima de 5 necessària per fer el sumatori amb la resta d'activitats i, per tant, serà **No Avaluable**.

Activitat avaluativa 2: Jornada d'Infermeria. Avalua la competències CE3, CT4, CT5, CT6, CG2. Té un pes del 40% de la nota final.

L'assistència a la jornada és obligatòria per sumar amb la resta d'activitats avaluatives.

Activitat avaluativa 3: Prova escrita sobre el llibre la maternitat d'Elna. Avalua les competències de CT4, CT5. Té un pes del 10% de la nota final.

Activitat avaluativa 4: Seminari i Elaboració d'una valoració d'infermeria a través dels PFS. Els estudiants han d'assistir i participar activament al seminari i lliurar la Valoració d'Infermeria al final de les sessions. Avalua les competències de CE1, CE3, CE5, CE7, CE8, CE12, CT4. Té un pes específic del 10 % de la nota final.

Perquè aquesta nota pugui sumar amb la resta d'activitats és imprescindible haver assistit a un 90% dels seminaris del PAI.

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	PERCENTATGE I NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Prova final individual (Examen)	40%	CE1.31, CE1.32, CE1.34, CE3.1, CE3.5, CE3.6, CE3.9, CE5.6, CT4.1,	2
Participació en Seminari de metodologia infermera i Elaboració d'una valoració d'infermeria a través dels PFS	10%	CE1.34, CE3.8, CE3.9, CE5.1, CE5.4, CE5.6, CE7.21, CE8.4, CE8.5, CE12.5, CT4.2	-
Prova escrita Llibre	10%	CT4.1, CT5.1, CT5.3	2
Exposició a la Jornada d'Infermeria	40%	CE3.1, CE3.6, CE3.7, CE3.9, CT4.1, CT5.1, CT6.2, CG2.1, CG2.2	7
HORES TOTALES			11 h

	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Carpenito LJ	2002	Diagnòstics de enfermería. Aplicaciones a la práctica	9ª	Madrid	McGraw-Hill/Interamericana
Donahue P	1985	Historia De la Enfermería		Madrid	Harcourt
Johnson M, Bulechek GM, Butcher H, Maas ML, McCloskey Dochterman J, Moorhead S, Swanson E	2009	Interrelaciones NANDA, NIC y NOC	2ª	Barcelona	Elsevier
Montellà A	2005	La maternitat d'Elna. Bressol dels exiliats		Barcelona	Ara Llibres
Valls R	2007	Historia de la professió d'infermeria	2ª	Barcelona	Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona
Kozier B.	2006	Enfermería Fundamental, conceptos y temas en la práctica de enfermería	7ª	Madrid	McGraw-Hill/Interamericana
Gordon M	2007	Diagnóstico enfermero	4ª	Madrid	Mosby/Doyma
Marriner A, Raile M	2007	Modelos y teorías en enfermería	6ª	Barcelona	Elsevier-Masson
Wesley RL	1997	Teorías y modelos de enfermería	2ª	México	McGraw-Hill/Interamericana

Referències web		
Títol	Descripció	URL
Museo virtual de la Història d'Infermeria a Catalunya	Objectes i materials docents relacionats amb la infermeria del territori català	http://hdl.handle.net/2445/17042
Museo virtual de Historia de la Enfermería del Colegio Oficial de Enfermería de Valencia	Imágenes de objetos, monedas y sellos relacionados con la historia de la enfermería	
Museo virtual de Historia de la Enfermería de Sevilla	Espacio físico que también se puede visitar virtualmente	Pendiente de abrir al público

Material audiovisual		
Títol	Descripció	
Cap al front	Vivències d'infermeres angleses i americanes que van participar com a voluntàries a través de les Brigades Internacionals a la Guerra Civil Espanyola	
Infermeres Catalanes a la Guerra Civil	Vivències de dones d'arreu de Catalunya que van participar com a infermeres voluntàries durant la Guerra Civil.	

	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

Les cures d'infermeria a l'antiguitat	Breu resum de les cures que es practicaven a la prehistòria i les antigues civilitzacions		
La pesta	Descripció del context històric on es va produir la major epidèmia de pesta de la història		
La lepra	Resum en imatges del que va representar la lepra en relació a les cures d'infermeria		

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIES

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Bulechek G, Butcher HK, McCloskey J.	2009	Clasificación de intervenciones de enfermería	5ª	Barcelona	Elsevier-Mosby
García C, Martínez ML	2004	Historia de la enfermería, Evolución histórica del cuidado		Madrid	Elsevier
Gordon M	2003	Manual de diagnóstico enfermero	10ª	Madrid	Elsevier/Mosby
Hernández J	1999	Historia de la enfermería. Un análisis histórico de los cuidados de enfermería		Madrid	Interamericana/McGraw-Hill
Luis MT	2008	Los diagnósticos enfermeros	8ª	Barcelona	Elsevier/Masson
Martínez ML, Chamorro E	2011	Historia de la enfermería	2ª	Barcelona	Elsevier
Moorhead S, Johnson M, Maas M, Swanson E	2009	Clasificación de resultados de enfermería (NOC)	4ª	Barcelona	Elsevier Mosby
NANDA Internacional	2010	Diagnósticos enfermeros. Definiciones y clasificación 2009-2011.		Barcelona	Elsevier
Sellán MC	2009	La profesión va por dentro. Elementos para una Historia de la Enfermería Española Contemporánea			Fuden
Siles J	1996	Pasado, presente y futuro de la enfermería en España		Alicante	CECOVA
Ventosa F	1984	Historia de la enfermería española		Madrid	Ciencia
Fernández C, et al	2000	Enfermería Fundamental		Barcelona	Masson
Potter PA, Perry A.G	2009	Fundamentos de enfermería		Madrid	Mosby
Nightingale	1995	Notas sobre enfermería: Qué es y qué no es		Barcelona	Elsevier- Masson
Kèrouac S, Pepin J, Duchame F, Duquette A, Major F	1996	El pensamiento enfermero	1ª ed	Barcelona	
Ackley BJ, Ladwig GB.	2007	Manual de diagnósticos de enfermería	7ª	Barcelona	Elsevier

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URIB CE</small>	HISTÒRIA DE LES CURES I PENSAMENT INFERMER	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	---	--------------------------------

Alfaro R.	2003	Aplicación del proceso enfermero,	5*	España	Masson
Alfaro R.	2009	Pensamiento crítico y juicio clínico en Enfermería	4*	Barcelona	Elsevier/Masson
Colliere MF	1993	Promover la vida. De la práctica de las mujeres cuidadoras a los cuidados de enfermería		Madrid	McGraw-Hill/Interamericana
Dominguez C	1981	La Infermeria a Catalunya		Barcelona	Rol
Ehrenreich B, English D	1980	Brujas, comadronas y enfermeras. Historia de las sanadoras		Barcelona	La sal
Iyer PW, Taptich BJ	1997	Proceso y diagnóstico de enfermería	3*	México	Mc Graw-Hill/Interamericana
Ugalde M, Rigol A	1995	Diagnósticos de enfermería. Taxonomía NANDA		Barcelona	Masson
Antón MV	2007	Las enfermeras, entre el desafío y la rutina: Una mirada al siglo XXI		Madrid	Ediciones Díez de Santos
Torralba F	1998	Antropología del cuidar		Madrid	Fundació Mapfre Medicina
Torralba F	2002	Ètica del cuidar. Fundamentos, contextos y problemas		Madrid	Fundació Mapfre Medicina
Henderson V	1994	La naturaleza de la enfermería: reflexiones 25 años después.	1*	Madrid	McGraw-Hill/Interamericana
Luis MT, Fernández C, Navarro MV	2005	De la teoría a la práctica. El pensamiento de Virginia Henderson en el siglo XXI.	3*	Barcelona	Masson
Roper N, Logan W, Tierney A	1993	Modelo de enfermería	3*	México	McGraw-Hill/Interamericana
Orem D	1993	Modelo de Orem: conceptos de enfermería en la práctica		Barcelona	Masson

Referències web		
Títol	Descripció	URL
Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona	Informació pública sobre diferents serveis dels col·legiats d'Infermeria de Barcelona	http://www.coib.cat/

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URIB CE</small>	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------------	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	CULTURA, SOCIETAT I SALUT		
Codi		Curs acadèmic	2016-2017
Crèdits ECTS	6	Tipus assignatura	FB
Curs	1er GRAU	Semestre	segon
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	CATALÀ I CASTELLÀ		

DADES EQUIP DOCENT

Professor responsable

Nom professor/a	MONTSERRAT ANTONIN
e-mail	montserrat.antonin@eug.es
Horari de tutories	Concretar tutories enviant un mail al seu correu corporatiu

Altres professors

Nom professor/a	GEMMA GARRETA
e-mail	gemma.garreta@eug.es
Horari de tutories	Concretar tutories enviant un mail al seu correu corporatiu

PREREQUISITS

No hi ha cap prerequisits.

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Aquesta assignatura de formació bàsica s'imparteix en el primer semestre de primer curs de la titulació de grau. Tot i que aquesta assignatura s'inclou dins la matèria de sociologia la seva fonamentació antropològica de la salut configura un dels pilars referents de l'assignatura.

La nostra és una societat diversa social i culturalment. Tenir cura de les persones amb orígens culturals diversos i, per tant, amb diverses creences, valors, religions etc., representa un repte i una oportunitat de millora de les competències culturals i de l'atenció a la diversitat per als professionals d'infermeria.

El programa d'aquesta assignatura té com a propòsit crear un espai per el debat i anàlisi de l'actualitat a fi i efecte que l'estudiant pugui valorar els aspectes socio-culturals en el manteniment de la salut o en l'aparició de la malaltia i conèixer els referents culturals de les persones per entendre les diverses vivències i comportaments en els processos de salut-malaltia-atenció

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE4. Demostrar que comprèn el comportament interactiu de les persones en funció del gènere, grup o comunitat dins del seu context social i multicultural
Resultats d'aprenentatge	<p>CE4.5 Analitzar els conceptes de salut/malaltia tenint en compte els diferents contextos socials i culturals.</p> <p>CE4.6 Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre a les persones en situació de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat</p> <p>CE4.7 Identificar els elements socials i antropològics per tal de valorar diferents situacions assistencials.</p> <p>CE4.8 Reflexionar respecte a les relacions i contribucions existents entre l'antropologia, la sociologia i la infermeria.</p> <p>CE4.9 Identificar els determinants de salut i els eixos de desigualtat que s'observen en l'estructura social.</p> <p>CE4.10 Analitzar les desigualtats socials que es manifesten a partir dels eixos de desigualtat social (classe, gènere, edat, origen i territori) i les necessitats que se'n deriven en quant a l'accés als recursos i els serveis.</p> <p>CE4.11 Identificar les tendències i l'evolució del pensament i el mètode antropològic i analitzar els factors socials i culturals en la vivència i l'abordatge dels processos de salut i malaltia.</p>

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--

CE4.12 Identificar i analitzar els conceptes d'identitat, diversitat, cultura i les seves diverses connotacions.

CE4.13 Explicar el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat dins del seu context social i cultural.

CE4.15 Analitzar els factors socials i culturals en la vivència i l'abordatge dels processos de salut i malaltia.

Competència	CE7. Demostrar que comprèn, sense prejudicis a les persones, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
Resultats d'aprenentatge	<p>CE7.11 Identificar els components psicossocials dels individus així com els valors i creences que l'identifiquen com a persona</p> <p>CE7.13 Tenir cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.</p> <p>CE7.14 Identificar i interpretar la forma en que les persones i els grups gestionen els processos salut-malaltia-atenció tenint en compte la interacció de factors individuals i col·lectius, materials (desigualtats socials) i simbòlics.</p> <p>CE7.15 Descriure els fets socials de la realitat i les dimensions socials.</p>

Competències Transversals

Competència	<p>CT4. Expressar-se de forma fluida, coherent i adequada a les normes establertes tant de forma oral com escrita.</p> <p>CT5. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.</p>
--------------------	--

Competències Generals

Competència	CG3. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
--------------------	--

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: CULTURA I SOCIETAT

TEMA 1: ESCENARIS ACTUALS I FUTURS EN LA NOSTRA SOCIETAT. Diversitat cultural i societat. L'antropologia en el marc de la societat, la cultura i les ciències de la salut . Conceptes bàsics i nous conceptes: *cultura, etnocentrisme, relativisme cultural, diversitat cultural, canvi social, ciutat global, transnacionalitat.*

UNITAT TEMÀTICA 2: EL PROCÉS SALUT - MALATIA- ATENCIÓ. MODELS MÈDICS I TERPÈUTICS

TEMA 2: SALUT I MALALTIA. APROXIMACIONS ANTROPOLÒGIQUES. El context socio-cultural de la salut i la malaltia. Creences, valors i pràctiques socials i culturals. Anàlisi antropològic de les dimensions culturals i socials de la malaltia: “disease”, “illness” i “sickness”.

TEMA 3: EL SISTEMA MÈDIC OCCIDENTAL. Concepte de sistema mèdic i sistema terapèutic. Els sistemes mèdics com a sistemes culturals. Anàlisi i evolució del sistema mèdic occidental; model explicatiu i actuació professional. Introducció a la eSalut. Crítica al model biomèdic; limitacions, carències i alternatives.

TEMA 4: MEDICINA POPULAR, FOLKMEDICINA I ETNOMEDICINA. Definicions. Aspectes característics. Rol social de la malaltia. Síndromes delimitats culturalment (Culture Bound Syndrome). Les malalties folk. Xamanisme. Exemples etnogràfics de diversos sistemes mèdics i terapèutics. El nou model de medicina integrativa.

UNITAT TEMÀTICA 3: INFERMERIA I DIVERSITAT CULTURAL

TEMA 5: INFERMERIA I DIVERSITAT CULTURAL. Anàlisi dels principals problemes de salut. Migració i salut. Atenció d'infermeria envers la diversitat cultural: principals àmbits a considerar. Noves demandes de salut en una societat multicultural.

TEMA 6: INFERMERIA TRANSCULTURAL. Importància de la cultura a les cures d'infermeria. La competència cultural. Concepte del *Caring*. M. Leininger i la Infermeria Transcultural. Relacions i contribucions entre l'antropologia i la infermeria. Models de valoració transcultural.

UNITAT TEMÀTICA 4: SALUT, GÈNERE, DESIGUALTAT I MARGINACIÓ SOCIAL

TEMA 7: SALUT, DESIGUALTATS I MARGINACIÓ SOCIAL. Gènere, desigualtat, pobresa i salut. La construcció cultural de la marginació: imatges culturals, estereotips, prejudicis i estigmes. Processos i ideologies d'exclusió social. Actituds socials i polítiques. La malaltia com a instrument de control social.

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Activitat 1. Realització i anàlisi d'un Dossier de Premsa. El Dossier de Premsa s'anirà confeccionant al llarg de tot el primer semestre. Es tracta de revisar la premsa diària (La Vanguardia, El Periódico, El País, El Mundo, Diaris Digitals....) i recollir totes aquelles notícies del dia a dia relacionades directa o indirectament amb els temes tractats en les diferents unitats temàtiques. És imprescindible organitzar bé la premsa, classificant-la, des del principi, en relació a les unitats temàtiques desenvolupades al llarg de l'assignatura i tenint sempre en compte que ha de relacionar-se directament amb l'àmbit de l'assignatura. Durant el desenvolupament de l'assignatura es proposarà a l'estudiant la lectura de diferents articles, llibres o la visió de documents visuals (com pel·lícules i documentals) en la classe per tal de que pugui contrastar la informació treballada a l'assignatura i la recollida de la premsa diària amb altres fonts de coneixement fiables i li faciliti l'abordatge des de diferents perspectives o posicionaments. Els alumnes hauran de realitzar també una síntesi final de caràcter crític i reflexiu a adjuntar al treball del dossier de premsa. Els estudiants demostraran així haver integrat els coneixements apresos en les classes i en les lectures / visions de diferents materials amb els articles del diari. Aquesta activitat ha de realitzar-se individualment i treballa les competències CE4, CE7, CT4, CT5 i CG3.

Activitat 2. Seminaris . Al llarg de l'assignatura diversos professionals relacionats directament amb l'àmbit de la salut impartiran diferents seminaris amb l'objectiu de fer arribar les seves experiències i debatre amb els estudiants al respecte. Els seminaris son d'assistència obligatòria. No s'admet canvis de grup en l'assistència als seminaris per tal d'evitar greuges comparatius entre els estudiants. Aquesta activitat treballa les competències CE4, CE7, CT4 i CG3.

Activitat 3. Portfoli: aquesta activitat es relaciona amb l'assistència als seminaris d'experts. Els estudiants hauran de formar grups de quatre components, en que després de cada seminari, hauran d'extreure les idees principals i fer una anàlisi i reflexió grupal, creant al final de tots els seminaris, un portfoli on s'adjunten les activitats realitzades en el grup. A principis de curs es donaran les pautes de treball dels grups. Aquesta activitat treballa les competències CT4,CT5, CE7.13, CE7.14,CE.15

Activitat 4. Assistència i Participació en l'aula . L'alumne haurà de participar de manera activa en l'aula, donant respostes a les preguntes plantejades, així com donar replica a la resta dels companys per tal de construir reflexions i debats grupals. Aquesta activitat treballa les competències. CT4,CT5, CE7.13, CE7.14,CE.15

* Els estudiants disposaran en el Campus Virtual dels criteris específicis per a la realització d'aquestes activitats.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------------	--------------------------------

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. dirigides	Sessions presencials	CE4.5,CE4.6,, CE4.7, CE4.11, CE4.12, CE7.14, CE4.15	45
	Seminaris		
Act. supervisades	Realització i anàlisi d'un Dossier de Premsa	CE4.5,CE4.6, CE4.9, CE4.10, CE7.14, CE7.15	40
	Participació i assistència en classe	CE4.5,CE4.6, CE4.8, CE4.13, CE4.15, CE7.11	8
Act. autònomes	Porfoli	CE4.5,CE4.6, CE4.7, CE4.9, CE4.12, CE7.11, CE7.13	57
HORES TOTALS			150

AVALUACIÓ

L'avaluació ha d'anar dirigida a demostrar que l'estudiant ha adquirit les competències pròpies de l'assignatura, per tant es durà a terme de la següent manera:

Activitat avaluativa 1. REALITZACIÓ I ANÀLISI D'UN DOSSIER DE PREMSA estructurat i seguint les pautes metodològiques donades a classe. Els alumnes hauran de realitzar una síntesi final de caràcter crític i reflexiu que s'adjuntarà al dossier de premsa. Els estudiants demostraran així haver integrat els coneixements apresos en les classes i en les lectures / visions de diferents materials amb els articles del diari. Suposa el **45%** de la nota i avalua, les competències . CE4.5,CE4.6, CE4.9, CE4.10, CE7.14, CE7.15.

Activitat avaluativa 2. PORTFOLI SEMINARIS EXPERTS avalua les competències. CE4.11, CE4.12, CE7.14, CE4.15 Els estudiants hauran de realitzar en grup assignat, un porfoli que reculli l'anàlisi i reflexió de cadascú dels seminaris que s'imparteixen a l'aula així com les aportacions grupals. El porfoli representa el **40%** de la nota final

Activitat avaluativa 3. ASISTENCIA ALS SEMINARIS. L'estudiant haurà d'assistir al 100% dels seminaris d'experts participant de manera activa en les reflexions que es realitzen en l'aula. Aquesta activitat avalua les competències: CT4, CT5, CG3 i representa un **15%** de la nota final Per aprovar l'assignatura cal aprovar les activitats 1 i 2 amb una nota mínima de 5.

En cas de no presentar les activitats 1 o 2, la nota final de l'assignatura serà No Avaluable (NA) Es guardaran les notes d'aquelles activitats aprovades pel curs acadèmic següent.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------------	--------------------------------

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	PERCENTATGE NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
REALITZACIÓ I ANÀLISI D'UN DOSSIER DE PREMSA	45%	CE4.5,CE4.6, CE4.9, CE4.10, CE7.14, CE7.15	-
PORTFOLI SEMINARIS D'EXPERTS	40%	CE4.5,CE4.6,, CE4.7, CE4.11, CE4.12, CE7.14, CE4.15	-
ASSISTENCIA SEMINARIS D'EXPERTS	15%	CT4, CT5, CG3	-
HORES TOTALS			/

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

La bibliografia bàsica serà penjada en l'espai del Moodle en el transcurs de les classes i en apartat corresponent en les diferents unitats temàtiques

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIES

Llibres	Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
	Abu-Lughod, L.	1986	<i>Veiled Sentiments</i>		Berkeley	University of California Press
	Abu-Lughod, L. y Lutz, C.	1990	<i>Language and the politics of emotion</i>		Cambridge	University Press
	Ackernecht, E	1984	<i>Medicina y Antropología Social.</i>		Madrid.	Akal Universitaria
	Aguirre Beltran, g	1986	<i>Antropología médica</i>		Barcelona	Centro de Investigacions
	Allué M.	2005	<i>Perder la Piel.</i>	7ª Ed	Barcelona	Seix Barral-Planeta
	Allué, M.	2013	<i>El paciente inquieto</i>		Barcelona	Bellaterra
	Alvarez Degregori, M.C	2001	<i>Sobre la mutilación genital femenina y otros demonios.</i>		Bellaterra.	Publicacions d'Antropologia Cultural. UAB
	Amnistia Internacional	1998	<i>La mutilación genital femenina y los derechos humanos.</i>		Madrid	. EDAL.
	Auge, M., Colleyn, J	2005	<i>Que es la antropología</i>		Barcelona	Paidós Ibérica
	Blech, J	2005	<i>Los inventores de enfermedades.</i>		Barcelona	Ediciones Destino

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--------------------------------

Boixareu, R	2003	De l'Antropologia Filosòfica a l'antropologia de la salut		Barcelona	Càtedra Ramon LLull, Blanquerna
Boixareu, R.M.	2003	De l'Antropologia Filosòfica a l'Antropologia de la Salut		Barcelona.	Càtedra Ramon LLull. Blanquerna.
Brigidí, S	2010	Mujeres al borde de un Ataque de Nervios: Corazón Blando, Emociones y Auto Cuidado Familiar», en Esteban, M.L., Comelles, J.M., Díez Mintegui, C. (eds.) Antropología, género, atención y salud		Barcelona	Bellaterra
Brigidí, S y Comelles, J. (Eds)	2013	Locuras, culturas e historia		Tarragona	URV Editions
Carrasco, S	1997	De la diversitat a la desigualtat. Racisme, societats i identitats		Barcelona	Ed. Graó.
Comelles, J	1984	Antropología i salut.		Barcelona	Fund. Caixa de Pensions.
Comelles, J., Martorell, M. Bernal, M.	2008	Enfermería y Antropología. Padeceres, cuidadores y cuidados.		Barcelona	Icaria Editorial
Comelles, J.; Dongen, Els (eds.)	2002	Themes in Medical Anthropology.		Perugia	Fondazione Angelo Celli Argo.
Comelles, J.; Martínez-Hernández, A.	1993	Enfermedad, Cultura y Sociedad. Un ensayo sobre las relaciones entre la Antropología Social y la Medicina.		Madrid	Eudema.
Contreras, I	1995	Alimentación y cultura. Necesidades, gustos y costumbres		Barcelona	Universidad de Barcelona
Coppo, P	1998	Los que curan a los locos. Encuentros con la sabiduría de un pueblo africano		Barcelona	Ediciones Península.
Delgado, M.	1998	Diversitat i Integració		Barcelona.	Ed. Empúries.
Dethlefsen, T., Dahlke, R	1991	La enfermedad como camino.		Manchen.	Plaza y Janés.
Dongen, E; Comelles, J.	2001	Medical Anthropology and Anthropology.		Perugia	Fundazione Angelo Celli per una cultura della salute.

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--------------------------------

Esteban, M, Comelles, J., Díez Mintegui, C. (eds.)	2010	Antropología, género, atención y salud		Barcelona	Bellaterra
Esteban, M, (eds)	2007	Introducción a la antropología de la salud. Aplicaciones teóricas y prácticas.		Bilbao,	OSALDE-OP.
Fernández Juárez, G, ed.	2006	Salud e interculturalidad en América Latina. Antropología de la salud y crítica intercultural.,		Quito	Abya-yala.
Foucault, M	2005	El poder psiquiátrico		Madrid	Akal
Foucault, M	1998	Storia della follia nell'età classica		Milán	Rizzoli
Foucault, M	1966	El nacimiento de la clínica. Una arqueología de la mirada médica,		Argentina	Siglo veintiuno editores
Furst, P.	1980	Alucinógenos y cultura		México	Fondo de cultura económica.
Galvez, A	2002	La medicina bajo sospecha		Granada.	Fundación Index.
Garcia O'meany, M	2002	Jo no soc racista pero ...		Barcelona	Intermon Oxfam
González E, Comelles J, eds.	2000	Psiquiatría Transcultural.		Madrid	Asociación Española de Neuropsiquiatría.
Granel, Malgesini, Gimenez, c	1997	Guía de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad		Madrid..	La cueva del oso
Granero, X., Mallart, I		Antropología y salud".		Barcelona	Fundació La Caixa de Pensions.
Guasch, O	2002	Observación participante		Madrid	Centro de investigacione sociológicas,
Guber, R	2004	El Selvaje metropolitano. Reconstrucción de conocimiento social en el trabajo de campo.		Buenos Aires	Paidós.

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--------------------------------

Guillemot, A.: Laxenaire, M.	1994	Anorexia nerviosa y bulimia. El peso de la cultura.		Barcelona	Masson. S.A
Hernandez, A	1993	Enfermedad, cultura y sociedad.		Madrid.	Eudema Antropología
Illich, I	1983	Némesis médica. La medicalización de la vida.		Barcelona.	Barral.
Kaufmann, A	1981	Marginación, prejuicio, enfermedad. Una investigación sociológica sobre la lepra.		Barcelona..	Ciba-Geigy
Kenny y de Miguel, M	1980	La antropología médica en España.		Barcelona	Editorial Anagrama.
Le Breton, D.: (.)..	1999	Antropología del dolor.		Barcelona.	Seix Barral
Maalouf, A	1999	Les identitats que maten. Per una mundialització que respecti la diversitat.		Barcelona	. Ed. La Campana.
Menéndez, E	1978	«El modelo médico y la salud de los trabajadores», en Basaglia F. y otros (eds.), La salud de los trabajadores. Aportes para una política de la salud. pp.11-53		México	Nueva Imagen.
Menéndez, E	1988	Aportes metodológicos y bibliográficos para la investigación del proceso de alcoholización en américa latina,		D.F.	Ciesas.
Menéndez, E	2002	La parte negada de la cultura. Relativismo, diferencias y racismo		Barcelona	Bellaterra
Menéndez, E.	1990	Morir de alcohol. Saber y hegemonía médica.		D.F.	Alianza Editorial Mexicana
Menéndez, E. y Di Pardo, R	1996	De algunos alcoholismos y algunos saberes. Atención primaria y proceso de alcoholización,		D.F.	Ciesas
Monreal, P	1996	Antropología y pobreza urbana		Madrid.	Los libros de la Catarata.
Perdiguero E, Comelles J (eds)	2000	Medicina y Cultura. Estudios entre la antropología y la medicina.		Barcelona	Bellaterra.

	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	----------------------------------	--------------------------------

Poveda. J. M	1997	Chamanismo. El arte natural de curar		Madrid	Ediciones Temas de Hoy
Riera, I	2002	Emigrantes y Refugiados El derecho Universal de la Ciudadanía		Barcelona.	Plaza & Janés Editores
Rubel, A. O'nell, C. Collado, R	1989	Susto, una enfermedad folk.		Mexico.	Fondo de Cultura Económica
San Roman, T	1986	Entre la marginación y el racismo. Reflexiones sobre la vida de los gitanos.		Barcelona	Alianza Editorial.
Sontag, S	1980	La enfermedad y sus metáforas			Munich Editores.
Spector, R	2002	Las culturas de la salud.		Madrid	Prentice Hall
Torralba, F	1998	Antropología del Cuidar.		Barcelona	Fundación Mapfre Medicina

Articles						
Autor	Títol	Revista	Volum	Any	Pàgines	Descripció/ comentari
Perdiguero, Enrique; Castejón, Ramón (Eds.).	La constitución del sistema sanitario en España.	Trabajo Social y Salud	Vol.43	2003		
Brigidi, Serena; Cremonesi, Paolo; Cristina, Maria Luisa; Costaguta, Chiara Y Sartini, Marina	Inequalities and health: analysis of a model for the management of Latin American users of an emergency department	Journal of Preventive Medicine & Hygiene,	Vol 49 (1), March		pp. 6-12	
Menéndez, Eduardo	El modelo medico dominante y las limitaciones y posibilidades de los modelos antropológicos.	Desarrollo Económico. Revista de ciencias sociales	Vol. 24, (96),	1985	pp. 593-604.	
Menéndez, Eduardo	La enfermedad y la curación ¿Qué es la medicina tradicional?	Alteridades	4 (7).	1994	pp. 71-83	
Menéndez, Eduardo	Estilos de vida, riesgos y construcción social. Conceptos similares y significados diferentes	Estudios sociológicos	46	2002	pp. 37-67.	

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB</small>	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------------	--------------------------------

Fassin, Didier	Exclusion, underclass, marginalidad. Figures contemporaines de la pauvreté urbaine en France, aux Etats-Unis et Amérique latine	Revue Française de Sociologie	27	1996	p.37-75.	
Feixa, Carles	Jovenes latinos en Barcelona: espacio público y cultura urbana	Informe de investigación Ayuntamiento de Barcelona, CIMU		2005		
El Bouchaibi, Imad	La enfermera transcultural. Una nova competència infermera	Annals de la medicina	95(4)	2011		
El Bouchaibi, Imad	La enfermería transcultural. Una nueva oportunidad.	Àgora d'infermeria	30	2012		
El Bouchaibi, Imad	Los cuidados paliativos transculturales: una visión universal de los cuidados	Medicina Paliativa	20(02)	2013		

Material audiovisual			
Títol	Descripció	Any	Dirigida por
Patch Adams		1988	Tom Shadyac
Wit		2002	Mike Nichols
El doctor		1991	Randa Haines
Colors		1988	Hopper, Dennis
Crash		1991	Haggis, Paul
La Haine		1995	Kassovitz, Matheiu
Agua con sal.		2005	Pérez-Rosado, Pedro
Hombres armados		1997	John Sayles
Nuovo Mondo		2006	Crialese Emanuele
Poniente		2002	Gutiérrez, Chus
Herencia		2002	Hernández, Paula
Las cartas de Alou		1990	Armendáriz, Montxo
La Taranta		1962	Mingozzi, Gian Franco
Moolaadé		2005	Sembene, Ousmane
Un franco, catorce pesetas		2006	Carlos Iglesias

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB</small>	CULTURA, SOCIETAT I SALUT	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
--	----------------------------------	--------------------------------

Llibres					
Allué, X	1999	Urgencias, abierto de 0 a 24 horas: factores socioculturales en la oferta y la demanda de la urgencia pediátrica		Mira	Editores, Zaragoza
Antonin M.	2010	La mediación intercultural en el sistema de salud de Cataluña. Tesis Doctoral		Tarragona	URV
Brigidi, S	2009	Políticas públicas de salud mental y migración latina en Barcelona y Génova.	Tesis Doctoral.		Tarragona
Barrera Tyszka, A.	2006	La enfermedad		Barcelona	Anagrama
Castaneda, C.	1991	Las enseñanzas de Don Juan.		México	Fondo de Cultura Económica
Kaplan Marcusan, A.; López Gay, A.	2010	Mapa de la mutilación genital femenina en España		Barcelona	Universidad Autónoma de Barcelona. Servicio de Publicaciones

Material audiovisual			
Títol	Descripció	Any	SPRICC
Material audiovisual del Seminario Cultura, Salud y Cine. I Encuentro Interdisciplinario		2010	SPRICC

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA		
Codi		Curs acadèmic	2016-2017
Crèdits ECTS	6 ECTS	Tipus assignatura	FB
Curs	1er	Semestre	Segon
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	CATALÀ/CASTELLÀ		

DADES EQUIP DOCENT

Professors responsables

Nom professor/a	JOAQUÍN TOMÁS-SÁBADO
e-mail	joaquin.tomas@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	JAVIER MONTES
e-mail	javier.montes@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	KIKA PUJOL
e-mail	epujol@idiapjgol.org
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	ANNA BERENGUERA
e-mail	aberenguera@idiapjgol.org
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

NO HI HAN PREREQUISITS PER CURSAR AQUESTA ASSIGNATURA

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	---	--------------------------------

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura de Metodologia Científica i Bioestadística pretén introduir a l'alumne en els principis bàsics del Mètode Científic i en el maneig i tractament estadístic de dades quantitatives i l'anàlisi d'informació procedent de mètodes qualitius, enquadrats dintre del procés d'investigació d'infermeria.

Pertany a la matèria d'Estadística i es situa en el segon semestre del primer curs del grau.

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENENTATGE

Competències Específiques

Competència	CE6. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
Resultats d'aprenentatge	CE6.1. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i/o aportacions d'experts que les sustenten. CE6.2. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica. CE6.3. Descriure les relacions existents entre els coneixements i les intervencions pràctiques que realitza. CE6.4. Identificar les bases de la utilització de l'evidència científica en les cures. CE6.5. Aplicar els mètodes i procediments estadístics en el seu àmbit per identificar els problemes de salut més rellevants en una comunitat. CE6.6. Analitzar les dades estadístiques referits a estudis poblacionals, identificant les possibles causes de problemes de salut. CE6.7. Interpretar dades estadístiques i qualitius CE6.8. Identificar la necessitat d'investigar i buscar publicacions relacionades amb les intervencions d'infermeria basades en l'evidència científica. CE6.9. Descriure les bases del coneixement científic i procés d'investigació. CE6.10. Explicar la diferència entre metodologia quantitativa i qualitativa.

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA ULRB CE</small>	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	--	--------------------------------

Competència	CE16. Demostrar que coneix els sistemes d'informació sanitària.	
Resultats d'aprenentatge	<p>CE16.6. Descriure les característiques principals dels sistemes d'informació sanitària.</p> <p>CE16.7. Comparar les característiques dels principals sistemes d'informació</p> <p>CE16.8. Utilitzar els sistemes de registre i informació sanitària en totes les seves intervencions.</p> <p>CE16. 9. Contrastar el tipus de dades que permeten obtenir els diferents sistemes d'informació sanitària.</p> <p>CE16.10. Identificar les estratègies per a la utilització dels sistemes d'informació sanitària en la investigació.</p> <p>CE16.11. Utilitzar els sistemes d'informació sanitària per a la recollida i anàlisi de les dades.</p> <p>CE16.12. Demostrar habilitats en la recerca bibliogràfica.</p> <p>CE16.13. Analitzar les dades que aporten els sistemes d'informació sanitària.</p> <p>CE16.14. Descriure les aplicacions del model estadístic.</p>	

Competència	CE20. Utilitzar la metodologia científica en les seves intervencions.	
Resultats d'aprenentatge	<p>CE20.1. Relacionar la metodologia científica amb el Procés d'Atenció d'Infermeria i el de resolució de problemes.</p> <p>CE20.2. Practicar els mètodes de recollida de dades i redacció d'informes escrits.</p> <p>CE20.3. Revisar els conceptes de ciència, investigació científica i mètode científic.</p> <p>CE20.4. Definir les etapes del procés d'investigació.</p> <p>CE20.5. Descriure els principis de la metodologia científica adequats per a la investigació.</p> <p>CE20.6. Aplicar la metodologia científica en l'organització i desenvolupament del treball.</p>	

Competències Transversals

Competència	<p>CT1. Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.</p> <p>CT2. Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació.</p> <p>CT4. Expressar-se de forma fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant de forma oral com per escrit.</p> <p>CT5. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.</p>
--------------------	--

Competències Generals

Competència	CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
--------------------	---

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA ULRB CE</small>	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	--	--------------------------------

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1. METODOLOGIA DE LA CIÈNCIA I DE LA INVESTIGACIÓ

TEMA 1. INTRODUCCIÓ A LA METODOLOGIA DE LES CIÈNCIES. Concepte de Ciència. Coneixement ordinari i coneixement científic. Les fonts del coneixement humà. El mètode científic. Limitacions del mètode científic. Bases del procés científic. La investigació en ciències de la salut. Investigació bàsica. Investigació aplicada. Mètodes d'investigació quantitativa. Mètodes d'investigació qualitativa.

TEMA 2. INVESTIGACIÓ QUALITATIVA. Bases teòriques dels plantejaments metodològics. Tècniques de recollida de dades: observació, observació participant, entrevista en profunditat, grups focals. Projecte de recerca qualitativa. Comunicació de resultats qualitativa.

TEMA 3. INVESTIGACIÓ QUANTITATIVA. Formulació de hipòtesi de investigació quantitativa. Variables metodològiques. Associació i causalitat. Comunicació de resultats quantitativa.

UNITAT TEMÀTICA 2. ESTADÍSTICA DESCRIPTIVA

TEMA 4. BIOESTADÍSTICA. CONCEPTES PRELIMINARS. Estadística: definició. Bioestadística: concepte. Introducció històrica. Estadística descriptiva. Estadística inferencial. Unió. Població. Mostra. Tipus de mostreig. Variables. Classificació de les variables. Escales de mesura. Escala nominal. Escala ordinal. Escala d'interval. Escala de proporció.

TEMA 5. CLASSIFICACIÓ DE LES DADES. TABULACIÓ I REPRESENTACIÓ GRÀFICA. Tabulació. Sèrie estadística. Freqüència. Taules de freqüència. Tipus de freqüència. Representacions gràfiques.

TEMA 6. MESURES DE TENDÈNCIA CENTRAL. MITJANA, MEDIANA I MODA. Mitjana aritmètica. Mitjana ponderada. Mitjana geomètrica. Mitjana quadràtica. Mitjana harmònica. Mediana. Moda.

TEMA 7. MESURES DE POSICIÓ. Quartils. Decils. Centils o percentils. Equivalències. Càlcul dels quartils. Càlcul dels decils. Càlcul dels centils.

	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	--	--

TEMA 8. MESURES DE DISPERSIÓ. Amplitud de la distribució. Amplitud quartil. Desviació quartil. Desviació mitjana. Variància. Desviació típica. Coeficient de variació

TEMA 9. MESURES D'ASIMETRIA I APUNTALAMENT. Coeficient d'asimetria. Relació entre mesures de tendència central i asimetria. Curtosis o apuntalament.

TEMA 10. CÀLCUL DE PROBABILITATS. Experiments i successos aleatoris. Concepte de probabilitat. Propietats de la probabilitat. Teoremes bàsics de la probabilitat. Distribucions de probabilitat.

TEMA 11. LA CORBA NORMAL. La distribució normal. Distribució normal reduïda. Àrees sota la corba normal i utilitats.

UNITAT TEMÀTICA 3. ESTADÍSTICA INFERENCIAL

TEMA 12. INTRODUCCIÓ A L'ESTADÍSTICA INFERENCIAL. Contrastes de hipòtesis i significació. Hipòtesis nul·la. Hipòtesis alternativa. Nivell de significació. El p-valor.

TEMA 13. PROVES PARAMÈTRIQUES. Interval de confiança per a una mitjana. Prova T de Student per a una mostra. Prova T per a dues mostres relacionades. Prova T per a dues mostres independents. Anàlisi de la variància. Coeficient de correlació lineal de Pearson. Regressió.

TEMA 14. PROVES NO PARAMÈTRIQUES. Prova de Kolmogorov-Smirnov. Prova chi-cuadrat de Pearson. El coeficient Phi. La V de Cramer. La U de Mann-Whitney. La W de Wilcoxon. L'anova de Kruskal-Wallis. El coeficient de concordança de Kendall.

UNITAT TEMÀTICA 4. PROCEDIMENTS INFORMÀTICS EN LA TABULACIÓ I ANÀLISI DE DADES

TEMA 15. INTRODUCCIÓ AL PROGRAMA ESTADÍSTIC PSPP. Estructura del PSPP. Introducció, edició i transformació de dades. Resultats i gràfics. Freqüències i descriptius. Proves inferencials paramètriques. Proves inferencials no paramètriques.

	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	--	--

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Activitat 1. Anàlisi crític d'un article d'investigació qualitativa*

En l'entregable de lectura crítica es valorarà la correcció de les respostes a les preguntes de la guia de lectura crítica i sobretot, la discussió reflexiva i raonada de les mateixes.

Treballa les competències: CE6, CE20 i CT4

Activitat 2. Maneig de bases de dades*

Recerca en Internet d'informació sobre un tema rellevant per a infermeria. Utilitzant la base de dades Medline, haurà de realitzar-se una recerca dels treballs publicats sobre el tema elegit i confeccionar un informe resum de la informació obtinguda.

Treballa les competències: CE16, CE20 i CT2

Activitat 3. Exercici d'anàlisi d'una matriu de dades mitjançant el paquet estadístic PSPP. *

A partir d'una base de dades facilitada pel professor, els alumnes realitzaran un informe contenint l'anàlisi estadístic de les dades i les conclusions de les hipòtesis inferencials plantejades.

Treballa les competències: CE6 i CE20

* A la plataforma virtual de l'assignatura, els alumnes disposaran d'una guia orientativa per a la realització d'aquestes activitats

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. Dirigides (25-35% hores totals)	Exposicions del professor	CE6.1, CE6.2, CE6.3	20
	Treballs en classe	CE6.5, CE6.6, CE6.7	10
	Anàlisi d'un article d'investigació qualitativa	CE6.8, CE6.9, CE6.10	5
	Maneig de bases de dades. Recerca Medline	CE6.4, CE6.8, CE6.9	5
	Anàlisi d'una matriu de dades mitjançant el PSPP	CE6.5, CE6.6, CE6.7	8
Act. Supervisades (Aprox 10%)	Tutories programades	CE6.10, CE6.1, CE6.3	15
Act. Autònomes (Mínim 50%)	Cerca i tractament d'informació	CE16.8, CE16.9, CE16.10, CE16.11, CE16.12	25
	Redacció informes escrits	CE16.8, CE16.9, CE16.10, CE16.11, CE16.12	30
	Estudi	CE16.8, CE16.9, CE16.10, CE16.11, CE16.12	30
HORES TOTALES			148 h

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	--	--------------------------------

AVALUACIÓ

Activitat avaluativa 1. Anàlisi d'un article d'investigació qualitativa.

Avalua les competències CE6, CE20 i CT4 i té un pes del 15% de la nota final

Activitat avaluativa 2. Recerca en el Medline.

Avalua les competències CE16, CE20 i CT2 i té un pes del 15% de la nota total

Activitat avaluativa 3. Exercici d'anàlisi d'una matriu de dades amb el paquet estadístic SPSS.

Avalua les competències CE6 i CE20 i té un pes del 15% de la nota total.

Activitat avaluativa 4. Examen d'opció múltiple.

Avalua les competències CE6, CE16 i CE20 i té un pes del 55% de la nota total

* La qualificació final de l'assignatura es realitzarà mitjançant la mitjana ponderada de les quatre activitats. **Per superar l'assignatura serà necessari que totes les activitats estiguin realitzades i aprovades, amb una qualificació de 5 o superior. En cas de no presentar alguna de les activitats, la nota final d'assignatura serà No Avaluable (NA).**

** A la plataforma virtual de l'assignatura, els alumnes disposaran d'una guia orientativa sobre els criteris d'avaluació de les activitats

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	PERCENTATGE NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Activitat avaluativa 1. Anàlisi d'un article d'investigació qualitativa	15%	CE6.1, CE6.2, CE6.4, CE6.5, CE6.6, CE6.7, CE20.1	-
Activitat avaluativa 2. Recerca en el Medline	15%	CE16.10, CE16.11, CE16.12, CE16.13, CE20.2, CE20.5	-
Activitat avaluativa 3. Exercici d'anàlisi d'una matriu de dades amb el paquet estadístic SPSS.	15%	CE16.6, CE16.9, CE16.10, CE16.11, CE16.13, CE20.2, CE20.4, CE20.5, CE20.6	-
Activitat avaluativa 4. Examen d'opció múltiple	55%	CE6.8, CE6.9, CE6.10, , CE16.13, CE16.14, CE20.1, CE20.20.2, CE20.4	2
HORES TOTALES			2h

 escoles universitàries gimbernat i Tomàs Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	--	--------------------------------

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Armitage P, Berry G.	1997	Estadística para la investigación biomédica	3*	Barcelona	Harcourt Brace
Bisquerra R, Echeverría B, Rodríguez M.	1987	Estadística psicopedagógica		Barcelona	Promociones y Publicaciones Universitarias
Castañeda MB, Cabrera AF, Navarro Y, de Vries W	2010	Procesamiento de datos y análisis estadísticos utilizando SPSS		Porto Alegre	ediPUCRS
Cobo E.	1993	Estadística para no estadísticos		Barcelona	Eada Gestió
Leaverton PE.	1989	ABC de la Bioestadística	3*	Barcelona	Salvat
Mattews DE, Farewell VT	1988	Estadística Médica		Barcelona	Salvat
Manzano V, Varela J, García A, Pérez FJ	1999	SPSS para Windows		Madrid	Ra-Ma
Milton JS	1994	Estadística para Biología y Ciencias de la Salud	2*	Madrid	McGraw-Hill Interamericana
Peña D, Romo J.	1997	Introducción a la Estadística para las Ciencias Sociales		Madrid	McGraw-Hill Interamericana
Sánchez JJ.	1999	Manual de análisis estadístico de los datos		Madrid	Alianza Editorial
Sentís J, Pardell H, Cobo E, Canela J.	1999	Bioestadística	2*	Barcelona	Masson
Sentís J, Asciano C, Vallés A, Canela J.	1997	Licenciatura Bioestadística		Barcelona	Masson
Spiegel MR	1997	Estadística	2*	Madrid	McGraw-Hill Interamericana
Tomás-Sábado J.	2009	Fonaments de bioestadística i anàlisi de dades per a infermeria		Bellaterra	Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona
Visauta B.	2007	Análisis estadístico con SPSS 14	3*	Madrid	McGraw-Hill Interamericana

Articles						
Autor	Títol	Revista	Volum	Any	Pàgines	Descripció/ comentari
Pertega S, Pita S.	La estadística en la investigación enfermera	Rol de Enfermería	31	2008	18-24	En aquest article es discuteixen alguns dels problemes metodològics i estadístics més freqüentment detectats en les publicacions de l'àrea d'infermeria en les fases de disseny, anàlisi i interpretació de resultats.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà ADSORCITA A LA URB 		METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA				PRIMER CURS GRAU INFERMERIA	
---	--	---	--	--	--	--------------------------------	--

Zaider V, Olivia A.	Paradigmas de investigación en enfermería	Ciencia y Enfermería	XI	2005	17-24	En aquest treball s'analitzen crítica i reflexivament els paradigmes en investigació des de la polèmica qualitativa i quantitativa i la seva relació amb l'evolució de la recerca en infermeria
MARTÍNEZ RIERA, J.R.	Barreras e instrumentos facilitadores de la enfermería basada en la evidencia	Enfermería Clínica	13	2003	303-8	En aquest article es pretén identificar les barreres i els instruments o actuacions facilitadors en l'ús de la infermeria basada en l'evidència (IBE).

Referències web		
Títol	Descripció	URL
Portales Médicos.com	Pàgina dedicada a l'àmbit de la psiquiatria i la salut mental	http://www.portalesmedicos.com/publicaciones/categorias/Articulos/Bioestadistica.-Estadistica-Medica/#
Nure Investigación	Revista Científica de Enfermería	http://www.nureinvestigacion.es/quienes_somos_nure.cfm
Investen	Pàgina dedicada a la investigació en enfermería del Instituto de salud Carlos III	http://www.isciii.es/htdocs/redes/investen/investen_presentacion.jsp

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIES

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Almenara Barrios, J.	2003	Historia de la bioestadística, la génesis, la normalidad y la crisis		Cádiz	Quorum Libros
Barbour, I.G.	2004	Religión y Ciencia		Madrid	Trotta
Sokal, R.R., Rohlf, F.J.	1986	Introducción a la bioestadística		Barcelona	Reverte

Articles						
Autor	Títol	Revista	Volum	Any	Pàgines	Descripció/ comentari
Condés, E	La bioestadística: una herramienta fundamental en la elaboración de artículos radiológicos	Radiología	50	2008	265-70	Es fa un recorregut per les diferents etapes que s'han de seguir en tot procés de recerca, començant per concretar l'objectiu de l'estudi, abordant els diversos dissenys d'estudis.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà ADSORCITA A LA URB 		METODOLOGIA CIENTÍFICA I BIOESTADÍSTICA				PRIMER CURS GRAU INFERMERIA	
---	--	--	--	--	--	--------------------------------	--

Martínez-González, M. A.	Conceptos básicos de bioestadística	Rev Ortp Traumatol.	43	1999	463-73	Es recullen alguns conceptes bàsics comuns als mètodes estadístics més aplicats en la investigació
San José, B., Pérez, E., Madero, R.	Métodos estadísticos en estudios de supervivencia	An Pediatr Contin.	7	2009	55-9	En aquest article sobre el mètode estadístic, les autores ens acosten a l'estadística en una de les versions: els estudis de supervivència.

Referències web		
Títol	Descripció	URL
Apuntes y vídeos de Bioestadística	Pàgina del professor Francisco Javier Barón López, de la Universidad de Málaga, con abundante material sobre Bioestadística	http://www.bioestadistica.uma.es/baron/apuntes/
Bioestadística	Colección de artículos sobre diversos métodos estadísticos	http://www.seh-lelha.org/stat1.htm
Bioestadístico.com	Análisis de datos Clínicos y Epidemiológicos	http://bioestadistico.com/

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual

	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

INFORMACIÓ GENERAL

DADES ASSIGNATURA

Assignatura	PRACTICUM INTRODUCTORI		
Codi		Curs acadèmic	2016-17
Crèdits ECTS	9	Tipus assignatura	OBLIGATORIA
Curs	1er GRAU	Semestre	Segon
Horari	Link a la pàg web del centre (secretaria virtual)		
Llengua de docència	Català/castellà		

DADES EQUIP DOCENT

Professora responsable

Nom professor/a	PILAR FERNÁNDEZ
e-mail	(e-mail) pilar.fernandez@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	MONTSERRAT EDO
e-mail	(e-mail) montserrat.edo@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Altres professors

Nom professor/a	CECILIA BRANDO
e-mail	(e-mail) cecilia.brande@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	PILAR FLOR
e-mail	(e-mail) pilar.flor@eug.es
Horari de tutories	A convenir

Nom professor/a	MERCÈ PRAT
e-mail	(e-mail) merce.prat@eug.es
Horari de tutories	A convenir

PREREQUISITS

Aquesta assignatura no presenta prerequisits.

	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

El Practicum Introductor, és una assignatura obligatòria de 9 ECTS que pertany a la matèria de Practicum, situada en el 2on semestre de 1er curs, que presenta un caràcter orientador i permet a l'estudiant adquirir una experiència precoç en l'àmbit assistencial.

L'assignatura té dues parts diferenciades:

- A) **Programa de Pràctiques de Simulació I (PPS-I)**, de 30 hores presencials, que és una unitat inicial on és desenvolupen pràctiques en entorns simulats i que prepara l'estudiant per assolir les competències que es desenvolupen a la següent unitat, les pràctiques clíniques en l'àmbit hospitalari.
- B) **Les pràctiques clíniques**, que es desenvoluparan en unitats assistencials d'hospitalització d'aguts o crònics dels diferents centres hospitalaris de referència. Es realitzaran un total de 150 hores de pràctica presencial en horaris de matí, tarda o nit, adaptats a la pràctica assistencial de cada centre.

COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE

Competències Específiques

Competència CE1.Prestar una atenció sanitària tècnica i professional adient a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord al desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables.

Resultats d'aprenentatge CE1.66. Descriure i aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i la millor evidència existent.
CE1.69. Aplicar a la pràctica assistencial els coneixements i destreses adquirits.

Competència CE7. Demostrar que comprèn sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

Resultats d'aprenentatge CE7.51. Identificar situacions en que es posi en risc la confidencialitat de la informació del pacient.
CE7.54. Aplicar una relació respectuosa amb l'usuari/família/equip de salut, sense emetre judicis de valor.
CPGG2. Mantenir una actitud de respecte vers les opinions, valors, creences i comportament.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà</p>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

Competència CE10. Protegir la salut i el benestar de les persones, família o grups atesos, garantint la seva seguretat.

Resultats d'aprenentatge CE10.23. Valorar el risc i protegir la salut de les persones garantint la seva seguretat.
CE10.25 Utilitzar mesures de protecció i de seguretat per a garantir el benestar de l'individu, famílies i comunitats.

Competència CE17. Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

Resultats d'aprenentatge CE17.5. Valorar i tractar a les persones d'una manera holística tolerant i sense emetre judicis de valor.
CE17.6. Treballar en col·laboració i de forma responsable per a aconseguir els objectius prèviament planificats, garantint la continuïtat assistencial.

Competència CE20. Utilitzar la metodologia científica en les seves intervencions.

Resultats d'aprenentatge CE20.8. Desenvolupar habilitats d'aplicació del mètode científic en les intervencions infermeres.

Competències Transversals

Competència CT4 Expressar-se de forma fluida, coherent i adient a les normes establertes, tant de forma oral com escrita.

Competència CT3. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adient per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de forma eficient i eficaç.

Competència CT6 Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.

Competència CT9. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.

Competències Generals

Competència CG1. Desenvolupar un pensament i raonament crític i saber comunicar-lo de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

 <p>escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà</p>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

Competència Perfil EUI Gimbernat

Competència CPG1. Demostrar capacitat d'iniciativa, motivació i esperit emprenedor en relació amb l'autoaprenentatge i amb l'activitat professional.

Competència CPG2. Mantenir una actitud de respecte vers les opinions, valors, creences i comportament.

CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA 1: PROGRAMA DE PRÀCTIQUES DE SIMULACIÓ I (PPS-I).

TEMA 1: NORMATIVES I RECOMANACIONS DAVANT TOTS ELS PROCEDIMENTS. Normes generals davant tots els procediments i tècniques. Precaucions estàndard.

TEMA 2: VALORACIÓ DELS SIGNES VITALS. Temperatura, freqüència cardíaca, freqüència respiratòria, pressió arterial. Registre dels valors en la gràfica.

TEMA 3: ASPECTES RELACIONATS AMB LA MOBILITZACIÓ DEL PACIENT. Mecànica corporal. Canvis de posició del pacient. Prevenció de les lesions per pressió. Col·locació de dispositius per a la micció/defecació (orinal pla, ampolla). Tècniques de mobilització i rescat.

TEMA 4: CONFECCIÓ DE LLIT HOSPITALARI. Llit desocupat i ocupat. Llit quirúrgic.

TEMA 5: HIGIENE PERSONAL DEL PACIENT I CANVI DE ROBA. Higiene parcial i total. Canvi de roba

TEMA 6: ALIMENTACIÓ DEL PACIENT. Ajuda parcial per a l'alimentació. Administració d'aliments per sonda nasogàstrica.

TEMA 7: ELIMINACIÓ DEL PACIENT. Ènema de neteja. Obtenció de mostres d'orina i femta. Col·locació de bolquers i col·lectors d'orina.

TEMA 8: ADMINISTRACIÓ DE MEDICACIÓ. Conceptes bàsics relacionats amb la seguretat clínica del pacient en relació a la preparació i administració de fàrmacs. Administració via oral, per sondes d'alimentació i a través de pell i mucoses.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

TEMA 9: ACTUACIÓ D'INFERMERIA EN EMERGÈNCIES EXTRAHOSPITALÀRIES. Valoració de la situació d'emergència, PAS, Exploració primària (ABC) i Exploració Secundària. Suport Vital Bàsic (SVB) Adult i Pediàtric segons recomanacions European Resuscitation Council (ERC). Desfibril·lació Externa Semiautomàtica (DEA). Posició Lateral de Seguretat (PLS). Ennuegament en pacients adults i pediàtrics (OVACE). Mobilitzacions i immobilitzacions. Actuacions davant hemorràgies, fractures, problemes neurològics, problemes respiratoris i cardíacs. Assistència al part d'urgència.

UNITAT TEMÀTICA 2: PRÀCTIQUES HOSPITALÀRIES

En les pràctiques hospitalàries els estudiants aplicaran els continguts desenvolupats en la unitat temàtica 1 i integraran els aprenentatges de les diferents assignatures cursades. Es pretén que l'estada clínica sigui un primer contacte de l'estudiant amb la cura de les persones hospitalitzades que l'orienti cap a una pràctica reflexiva.

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

Activitat 1. Pràctica dels procediments i tècniques en entorns simulats.

La pràctica reflexiva dels diferents procediments s'emmarcarà en situacions clíniques que requereixen una resposta coherent i permeten la integració dels coneixements teòrics i el desenvolupament de les habilitats tècniques i de resolució de problemes.

Les sessions tindran una part inicial en la que s'aclariran els dubtes i es comentaran situacions específiques entorn al procediment. Posteriorment s'establirà un temps per a la pràctica del mateix a partir de situacions clíniques.

Amb l'objectiu d'aprofitar al màxim les sessions, es IMPRESCINDIBLE la preparació de la pràctica utilitzant el **Manual de procediments d'infermeria I**, i el suport audiovisual que incorpora.

Es imprescindible assistir i aprofitar el 100% de les sessions.

Treballa les competències CE1, CE10, CE20, CT4 i CT9

Activitat 2. Anàlisi i resolució de casos d'Actuació d'Emergències ExtraHospitalàries (AEEH).

A partir de casos plantejats a l'aula, que aborden diverses situacions d'urgència/emergència extrahospitalària, els estudiants hauran de simular la resolució dels casos i enregistrar-la en format audiovisual. Les filmacions s'analitzaran a l'aula, es reflexionarà sobre la resolució i les tècniques desenvolupades i es generarà un feed-back formatiu. Les evidències d'aprenentatge es recolliran en una carpeta d'aprenentatge.

Treballa les competències CT3, CT6 i CG1

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

Activitat 3. Pràctica clínica en l'àmbit hospitalari.

Es realitzarà un període de pràctiques clíniques en l'àmbit hospitalari, en unitats d'hospitalització bàsica. Al llarg d'aquest període l'estudiant tindrà assignat un tutor responsable que realitzarà un seguiment individualitzat, tutoritzant els treballs dissenyats per l'escola i avaluant el seu procés d'aprenentatge.

L'assistència a les pràctiques és obligatòria al 100%.

Treballa les competències CE1, CE7, CE10, CE17, CE20, CT4, CT6 i CT9

Activitat 4. Diari reflexiu

Realització d'un diari reflexiu durant el període de pràctiques clíniques que permeti explicitar les experiències generades amb el contacte amb el medi hospitalari, desenvolupar l'argumentació i prendre consciència dels propis coneixements aplicats a la pràctica. Treballa les competències CE7, CG1 i CT4

Activitat 5. Valoració infermera

Elaboració d'una valoració d'infermera a un pacient cuidat durant el període de pràctiques, on l'estudiant realitzi una valoració de la situació que presenta el pacient i identifiqui els problemes de salut seguint els patrons funcionals de Marjorie Gordon. Treballa les competències CE.17, CE.20 i CT4.

**Els estudiants disposaran en el campus virtual de l'assignatura, de les pautes d'elaboració i els criteris d'avaluació per a la realització dels treballs.*

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Act. dirigides	Pràctica dels procediments i tècniques en entorns simulats	CE1.66, CE10.23, CE20.8, CPG2, CPG1, CT4 i CT9	20
	Anàlisi i resolució de casos AEEH	CT3, CT6 i CG1	10
	Pràctica clínica en l'àmbit hospitalari	CE1.69, CE7.54, CE10.25, CE17.5, CE17.6 CE20.8, CT4, CT6, CPG2, CPG1 i CT9	150
Act. supervisades	Diari reflexiu	CE7.51, CG1 i CT4	10
	Valoració infermera	CE17.5, CE20.8, CT4	10
	Tutories	CT3, CT4, CG1	3
Act. autònomes	Treball autònom de preparació de les sessions presencials	CT3, CG1	15
	Carpeta d'aprenentatge AEEH	CT3, CT6 i CG1	5
HORES TOTALES			223

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

AVALUACIÓ

Avaluació de la UNITAT TEMÀTICA 1: Representa un 50% de la nota total d'assignatura i s'avaluen les competències CE1, CE10, CE15, CE20, CT4, CT9, CT3 i CG1.

Consta de les activitats avaluatives següents:

- **Activitat avaluativa 1: Prova escrita.** Es realitzarà una prova escrita basada en els continguts del **Manual de procediments d'infermeria I** abans de l'inici del període de simulació, que és necessari aprovar per accedir al mateix. Constitueix un 5% de la nota i s'avaluen les competències CE1, CE10, CE20, CT4, CT9, CT3 i CG1
- **Activitat avaluativa 2: Realització de procediments i tècniques simulades.** Es realitzarà avaluació continuada al llarg de les sessions i constitueix un 15% de la nota i s'avaluen les competències CE1, CE10, CE20, CPG2, CPG1, CT4 i CT9
- **Activitat avaluativa 3: Prova pràctica.** Es realitzarà una prova pràctica un cop finalitzat el període de simulació. Constitueix un 10% de la nota i s'avaluen les competències CE1, CE10, CE20, CPG2, CPG1, CT4 i CT9
- **Activitat avaluativa 4: Carpeta d'aprenentatge d'Actuació d'Emergències Extrahospitalàries.** Es realitzarà una recollida d'evidències d'aprenentatge de les sessions d'AEEH. Constitueix un 20% de la nota i s'avaluen les competències CT3, CT6 i CG1

Les quatre activitats avaluatives han d'estar aprovades per fer sumatori.

La superació d'aquesta unitat temàtica 1 és requisit per poder desenvolupar la unitat temàtica 2, i aprovar l'assignatura.

Avaluació de la UNITAT TEMÀTICA 2: Representa un 50% de la nota total d'assignatura.

- **Activitat avaluativa 5: Desenvolupament de la pràctica.** Avaluació continuada amb seguiment i tutorització durant l'estada clínica. Aquesta activitat ha d'estar aprovada per poder fer sumatori amb la resta. Constitueix un 35% de la nota i s'avaluen les competències CE1, CE7, CE10, CE17, CE20, CT4, CT6, CT9
- **Activitat avaluativa 6: Diari reflexiu.** Constitueix un 5% de la nota i avalua les competències CE7, CG1 i CT4
- **Activitat avaluativa 7: Valoració d'infermeria.** Constitueix un 10% de la nota i avalua les competències CE.17, CE.20, CT4

En cas de que alguna de les activitats 1,2,3,4 o 5 es qualifiqui com no presentat, la qualificació final de l'assignatura serà No Avaluable (NA).

* Per a la realització de les diferents activitats els alumnes disposaran de guies en el campus virtual de l'assignatura on hi constaran les pautes d'elaboració i els criteris d'avaluació.

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	PERCENTA TGE NOTA FINAL	RESULTATS D'APRENENTATGE	HORES DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT
Realització de procediments i tècniques simulades	15%	CE1.66, CE10.23, CE20.8, CPG2, CPG1, CT4 i CT9	-
Prova pràctica	10%	CE1.66, CE10.23, CE20.8, CPG2, CPG1, CT4 i CT9	-
Prova escrita	5%	CE1.66, CE10.23, CE20.8, CT4, CT9, CT3 i CG1.	2
Carpeta d'aprenentatge AEEH	20%	CT3, CT6, CG1	-
Desenvolupament de la pràctica clínica	35%	CE1.69, CE7.54, CE10.25, CE17.5, CE17.6 CE20.8, CT4, CT6, CPG2, CPG1 i CT9	-
Lliurament diari reflexiu	5%	CE7.51, CG1 i CT4	-
Lliurament Valoració infermera	10%	CE17.5, CE20.8, CT4	-
HORES TOTALS			2

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Ruiz Mata, F (coord.)	2011	Manual de procediments d'infermeria I	1ª	Bellaterra	Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona
Cruz Roja	2008	Manual de primeros auxilios Cruz Roja		Madrid	Aguilar

 escoles universitàries gimbernat i Tomás Cerdà <small>ADSCRITA A LA URB CE</small>	PRACTICUM INTRODUCTORI	PRIMER CURS GRAU INFERMERIA
---	-------------------------------	--------------------------------

BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB / FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTARIA

Llibres					
Autor/s	Any	Títol	Edició	Lloc	Editorial
Aradilla A, Antonin M, Fernández P, Flor P	2008	Competències en Infermeria. Perfil formatiu basat en competències		Bellaterra	Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona
Fernández P, Antonin M, Aradilla A, Flor P	2007	Programa de Prácticas de Simulación		Bellaterra	Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona
Carpenito-Moyet L	2005	Planes de Cuidados y documentación clínica en enfermería	4ª	Madrid	McGraw-Hill-Interamericana

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

Aquesta informació estarà disponible per a l'estudiant matriculat d'aquesta assignatura a través del campus virtual